3MICT

Засідання тридцять четверте, ранкове (Четвер, 17 листопада 2016 року)

Заява фракцій «Самопоміч» та Радикальної партії Олега Ляшка	4
Прийняття рішення про направлення на повторне перше читання проекту Закону «Про енергетичну ефективність будівель»	5
Прийняття в першому читанні проектів законів:	
«Про запобігання та протидію домашньому насильству»	15
«Про внесення змін до деяких законів України у зв'язку з ратифікацією Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами»	27
Прийняття рішення про направлення до комітету на доопрацювання проекту Закону «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами»	35
Внесення змін до:	
Бюджетного кодексу України щодо програм підтримки телерадіокомпаній Автономної Республіки Крим та міста Севастополя	46

	Закону України «Про джерела фінансування дорожнього господарства України» щодо удосконалення механізму фінансування дорожньої галузі	62
	до Бюджетного кодексу України щодо удосконалення механізму фінансування дорожньої галузі	ı 71
Голосува	ння щодо включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до Розділу ІХ «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» щодо закупівлі товарів, робіт і послуг, необхідних для забезпечення підготовна проведення в Україні у 2017 році пісенного конкурсу «Євробачення»	
Заяв	и народних депутатів України щодо голосування	80
<u>Резу</u>	льтати поіменної реєстрації	
Резу	льтати поіменного голосування	

ЗАСІДАННЯ ТРИДЦЯТЬ ЧЕТВЕРТЕ

Сесійний зал Верховної Ради України 17 листопада 2016 року, 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Прошу всіх заходити в зал і приготуватись до реєстрації.

Колеги, готові до реєстрації? Прошу займати свої робочі місця.

Будь ласка, увімкніть систему «Рада».

У залі зареєструвалися 346 народних депутатів. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Колеги, перед тим як перейти до першого питання порядку денного, я вам коротко поясню логіку сьогоднішнього дня, якщо, звичайно, ϵ в залі готовність мене чути і слухати.

Отже, у порядку денному першим до розгляду стоїть проект Закону «Про енергетичну ефективність будівель» (№4941). Це наш борг, який лишився з дня, коли розглядалися питання ЖКГ. Проект підтримують усі фракції, тому його пройдемо безболісно.

Потім іде блок питань щодо протидії домашньому насильству. Проекти мають об'єднуючий характер, ϵ підтримка в залі. Я думаю, ми також розглянемо їх безболісно.

Далі стоїть до розгляду законопроект №5333 щодо програм підтримки телерадіокомпаній Автономної Республіки Крим, на якому наполягав Чубаров. Питання підтримується всіма в залі.

Також ми маємо включити до порядку денного сесії законопроекти, запропоновані фракціями: «Блок Петра Порошенка», «Народний фронт», «Батьківщина», оскільки вони не були включені в наш загальний пакет.

Колеги, хочу вам повідомити, що сьогодні ставитиметься на розгляд і два організаційних питання, а саме: щодо розподілу тих народних депутатів, які нещодавно ними стали, по комітетах (ми нібито знайшли компромісне рішення, і близько 12 години я спробую поставити його на голосування) та щодо пропозиції про перенесення

пленарного тижня з січня 2017 року на кінець листопада початок грудня 2016 року. Ці два питання можуть викликати певні дискусії. Тому я хотів би, колеги, щоб ви їх обговорили між собою ще до того, як ми перейдемо до прийняття рішення.

О 12.30 ми перейдемо до питань щодо інфраструктури, транспорту та дорожнього будівництва. Близько місяця комітет і профільні міністри готувалися до розгляду цих питань. Сподіваюсь, цей блок питань ми зможемо також системно і якісно розглянути.

Ось така, колеги, логіка сьогоднішнього дня. Я хотів би, щоб усі брали активну участь в обговоренні законопроектів.

Щойно в президію надійшла заява від фракцій «Самопоміч» та Радикальної партії з вимогою про оголошення перерви. Але ϵ згода фракцій замінити її виступом. Отже, зараз я надам слово для виступу від фракцій, потім ми відразу перейдемо до розгляду першого питання порядку денного.

До слова запрошується Єгор Соболєв. Будь ласка, 3 хвилини.

СОБОЛЄВ Є.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Самопоміч» вважає неприйнятним і ганебним затягування рішення парламенту щодо притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата Новинського. Якщо в цьому залі є сумніви в роботі Генеральної прокуратури, в якості їхнього розслідування, ось підписи за відставку Генерального прокурора Юрія Луценка. Будь-хто може висловити свою позицію, з тим щоб мати ефективного Генерального прокурора. Але під прикриттям недоліків Генпрокуратури робити власний гріх (кругова порука, прикривання члена парламенту від розслідування) є ганьбою для всього парламенту. У залі немає партії, яка перед виборами не обіцяла б виборцям скасувати недоторканність для всіх народних депутатів. Давайте цю обіцянку виконувати.

«Самопоміч» не братиме участі в голосуваннях парламенту, допоки не буде поставлено на голосування питання щодо притягнення до кримінальної відповідальності Вадима Новинського. Вважаємо, ми

як представники наших виборців маємо першими показувати в цій залі, що кругову поруку між нинішнім і колишнім керівництвами держави буде розірвано. Тоді люди довірятимуть цьому парламенту, а не ще більше втрачатимуть до нього довіру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую (Шум у залі).

Олегу Валерійовичу, процедури передачі слова немає.

Колеги, я хотів би повідомити, що сьогодні день народження у народних депутатів: Михайла Леонтійовича Бондаря, нашого побратима, нацгвардійця, Олени Костянтинівни Кондратюк, Михайла Івановича Ланя. Давайте їх привітаємо (Оплески).

Отже, переходимо до розгляду проекту Закону «Про енергетичну ефективність будівель» (№4941).

Колеги, ставлю на голосування пропозицію про розгляд даного проекту за скороченою процедурою. Хто підтримує цю пропозицію, прошу проголосувати.

(3a) - 126.

Колеги, я прошу зайняти робочі місця.

Колеги, я перелічив питання, які маємо сьогодні розглянути. Але якщо ми підемо за повною процедурою, усіх просто не розглянемо. Тому я прошу голів фракцій організувати зал. Прошу зайняти робочі місця і приготуватись до голосування.

Колеги, зараз я ще раз поставлю на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою законопроекту №4941. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту Закону «Про енергетичну ефективність будівель» (№4941) за скороченою процедурою. Прошу проголосувати.

 $\ll 3a \gg -153$.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді віце-прем'єр-міністра України — міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Зубка Геннадія Григоровича.

ЗУБКО Г.Г., віце-прем'єр-міністр України — міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. Шановний пане Голово! Шановний Перший віце-спікере! Шановні колеги! Я розумію, що є політичні питання, які сьогодні перешкоджають нормальному розгляду процесу в напрямі економічної енергонезалежності держави. Але я хочу зосередити вас трохи на тому, що саме вже зроблено, на що впливає законопроект про енерго-ефективність будівель. Прошу показати коротенький відеоролик.

(Трансляція відеозапису).

Дякую.

Шановні колеги, я хотів би попросити вас зараз подякувати найкращим головам ОСББ (Оплески): Сабатюк (Луцьк), Климко (Дніпро), Мірошниченко (Дніпро), Климко (Львів), Бондарук (Луцьк), Гученко (Суми).

Ви знаєте, те, що відбувається в країні стосовно модернізації, енергоаудиту, відбувається більше всупереч відсутності законодавчої бази, а саме законів щодо: комерційного обліку, житлово-комунальних послуг, енергоефективності будівель (норми якого дозволять допомогти кожній українській родині), Фонду енергоефективності. Саме всупереч відсутності таких законів люди беруть «теплі кредити», тим самим впроваджуючи енергоефективність. Але дуже важливо, щоб на цьому ринку були не лише можливості та кошти, а й відповідальність. Норми даного законопроекту уможливлюють проведення енергоаудиту, сертифікації людей, які несуть відповідальність за цей напрям, і можуть не лише проаналізувати стан, а й дати рекомендації, яким чином вплинути на майбутнє споживання.

Я розумію, що ϵ багато суперечностей. Проте хочу наголосити, що саме ці чотири законопроєкти ϵ фундаментом не лише енергоефективності, а й взагалі майбутньої енергонезалежності держави.

Будь ласка, наступний слайд. Даний проект закону відповідає директиві 2010/31/ЄС, відповідає тим речам, які дозволять, щоб проведення сертифікації енергоаудиторів було базовим з покладанням на них відповідальності. Тобто треба зробити так, щоб люди, які хочуть впроваджувати (розробляють проекти, проводять енергоаудит), розуміли ефективність витрачання своїх коштів і, найголовніше, могли потім нести відповідальність за надані рекомендації.

Будь ласка, наступний слайд. Я хотів би сказати, що саме...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте ще 2 хвилини.

ЗУБКО Г.Г. Люди повинні мати можливість обирати: виконавців, найнижчу вартість послуг, допомогу, яка може бути надана або через «теплий кредит», або через Фонд енергоефективності, або через програму наших міжнародних партнерів, яку вже запроваджено через фонд IFP. Але для цього потрібна база, яка уможливить продовження в наступному році програми «теплих кредитів», впровадження Фонду енергоефективності і, найголовніше, об'єднання всіх наших міжнародних партнерів.

Норми даного законопроекту, який має стати фундаментом, дають чітку оцінку ефективності, уможливлюють об'єднання практично всіх тих, хто сьогодні нас підтримують: Світовий банк, АFC, Європейський банк реконструкції та розвитку, всі наші міжнародні партнери, які довго нам допомагали в розробленні законопроектів, готові й далі давати кошти на впровадження енергоефективності.

Буквально вчора ми отримали листа за підписами експертного середовища, усіх наших громадських організацій: «Реанімаційний пакет реформ», «Опора», «Енергоефективні міста України» в підтримку цього законопроекту. Практично всі об'єдналися для того, щоб Верховна Рада зробила крок і дала можливість проводити цей аудит.

Насамкінець хотів би сказати, що ми, українці, коли купуємо праску, мікрохвильову піч, пральну машину, нарешті почали звертати увагу на те, скільки ця техніка споживатиме електроенергії, скільки можна заощадити коштів для родинного бюджету на цьому споживанні. Адже дуже важливо знати, скільки ми у своїх будинках, квартирах споживаємо електроенергії, як можна зменшити її споживання. Ми маємо не лише...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

ЗУБКО Г.Г. Тому я хотів би закликати всі політичні партії, всіх народних депутатів, які виступають за зменшення вартості комунальних послуг для громадян, хочуть добитися взагалі заощадження енергоресурсів, зробити простий крок — прийняти законопроект щодо впровадження енергоефективності.

Стосовно чуток щодо начебто обов'язкової сертифікації промислових будівель, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще 10 секунд.

ЗУБКО Г.Г. ...багато людей будуть змушені проводити енергоаудит. Це ми можемо врахувати в другому читанні. Наразі прошу прийняти даний законопроект у першому читанні за основу.

Терміни обов'язкового впровадження ми також можемо змістити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Геннадію, мікрофон виключений. Дякую вам за доповідь.

До співдоповіді я запрошую першого заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства Дмитра Андрієвського. Будь ласка.

Пане Геннадію, я думаю, він доповнить те, чого ви не сказали.

АНДРІЄВСЬКИЙ Д.Й., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ №222, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Даний законопроект є одним надзвичайно важливим законопроектом із п'яти, яким започатковуються справжні реформи в житлово-комунальному господарстві.

На засіданні Комітету з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства 21 вересня цей законопроект був розглянутий. Врахувавши висновки інших комітетів, Головного науково-експертного управління, пропонуємо прийняти цей проект закону за основу.

Звичайно, ϵ низка запитань, у тому числі й від наших колег, які, я впевнений, можна врахувати під час його підготовки до другого читання.

Проте ще раз хочу сказати, даний законопроект відповідає на головні питання сьогодення: в якому стані ми знаходимося, наші кроки у найближчий час у напрямі енергоефективності. Тому його прийняття навіть у першому читанні дає можливість уряду продовжувати

переговори з міжнародними фінансовими організаціями щодо надання додаткової фінансової підтримки, яка в подальшому спрямовуватиметься до Фонду енергоефективності (наголошую, що наш комітет чекає від уряду п'ятий, останній, законопроект, який є технічним, щодо Фонду енергоефективності). Рухатися далі у напрямі енергоефективності, підвищення енергозберігаючих технологій нашого житловокомунального господарства неможливо без прийняття цього надзвичайно важливого законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні колеги, прошу провести запис: два — за, два — проти. Івченко від «Батьківщини» передає слово Рябчину. Будь ласка.

РЯБЧИН О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина», Донеччина, голова підкомітету з питань енергоефективності та енергозбереження Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки.

Дійсно, цей законопроект дуже потрібний для галузей. Але, на жаль, я не можу сказати, що енергоефективність є пріоритетом для цього уряду. Можна розповідати про енергоефективність і дивитися такі гарні фільми, але в проекті бюджету на 2017 рік бачимо, що на енергоефективність виділяється лише 800 мільйонів гривень, а на субсидії — 50 мільярдів гривень, а має бути навпаки. Це перше.

Друге. Критерій енергоефективності повинен бути інтегрований у суспільне життя. Це дійсно добра новація. Позитивною новацією ϵ й створення ринку енергоменеджменту та енергоаудиту.

Що є негативним у цьому законопроекті? Підміна понять. Даний проект не про енергоефективність будівель, а про енергетичні показники будівель — energy performance of buildings, як записано у директиві 2010/31/ЄС. Фракція «Батьківщина» вважає, що під час інтегрування європейських директив (2010/27 — про енергоефективність та 2010/31 — про енергоефективність будівель) було допущено помилку — їх звели в одну. Це збиває людей, тому що тут більше наголошується на створенні Фонду енергоефективності.

Проте найбільш несвоєчасною новацією ми вважаємо впровадження енергоефективних сертифікатів, які мають отримувати люди. У нас ще немає досконалої системи субсидій. Люди отримують підвищені платіжки, і уряд має проблеми з цим, бо в цьому винні якісь «шатуни». Монетизація цих субсидій ще не дала ефективних механізмів.

Тому фракція «Батьківщина» підтримуватиме цей законопроект у другому читанні лише в разі включення об'єктів державного сектора для проведення сертифікації. Має бути проведена сертифікація будівель Верховної Ради, уряду. Ми вимагаємо, щоб до другого читання, ви прийшли сюди і прозвітували про те, скільки урядових будівель отримали такі сертифікати. Це буде правильно, по-європейськи. Не чіпайте людей, поки не відпрацюєте цей механізм на собі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Лінько від Радикальної партії передає слово для виступу Олегу Ляшку.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія. Шановні громадяни України! Шановні колеги народні депутати! Я хочу повідомити вам надзвичайно приємну новину. Учора польський парламент за ініціативою президента Польщі прийняв закон, норми якого знижують пенсійний вік для чоловіків і жінок. Приємна новина для поляків. Я хотів би, щоб такі приємні новини отримували й українці. А не так: польський президент ініціює зниження пенсійного віку для поляків, а наш Президент накладає вето на закон депутатів фракції Радикальної партії за підтримки більшості парламенту, прийняття якого ми добилися, про те, щоб українські жінки, наші троянди солов'їні, мали можливість виходити на пенсію у 55 років.

Тому я звертаюся до Президента Порошенка з пропозицією брати приклад зі свого польського колеги, і відкликати своє вето на наш закон, який уможливлює українським жінкам виходити на пенсію в 55 років.

Також я хочу звернутися до уряду, до Прем'єр-міністра Гройсмана з вимогою підтримати нашу ініціативу і підняти пенсії для півмільйона українських пенсіонерів, які отримують пенсію у розмірі 949 гривень. Ми зареєстрували законопроєкт, вимогою якого є встановлення пенсії на рівні прожиткового мінімуму — 1400 гривень та індексування її на індекс інфляції. Український парламент має підтримати українських пенсіонерів, повернути право українським жінкам виходити на пенсію у 55 років і встановити пенсію у розмірі, як мінімум, 4 тисячі гривень на місяць для наших пенсіонерів.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Нагадую, наразі ми обговорюємо проект Закону «Про енергетичну ефективність будівель», а не пенсії.

Від «Блоку Петра Порошенка» до слова запрошується народний депутат Барна. Будь ласка, пане Степане.

БАРНА О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №167, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Слава Ісусу Христу! Ви знаєте, заява фракції «Самопоміч» трохи цікава. Ще вчора на закритому засіданні комітету ми зверталися до голови комітету Єгора Соболєва з тим, щоб не спішити одноособово заявляти про певні рішення, які не відповідають у певній мірі об'єктивності. На останньому засіданні комітету, де заслуховувався звіт силовиків про вивчення справ щодо злочинів на Майдані, адвокати потерпілих, представники вбитих на Майдані, правозахисники чітко заявили, що в них є претензії до представників МВС, яке не надавало інформації про «беркутят», і до правосуддя. До представників Генеральної прокуратури і СБУ запитань не було. Більше того, деякі запитання адресувалися саме до Горбатюка, чим і були викликані відповідні адекватні дії Генерального прокурора для прискорення розгляду цих справ.

Тому я дуже прошу представників «Самопомочі» не ставати ініціаторами відставки будь-яких генпрокурорів. Давайте об'єктивно

дивитися на розгляд справ: садити тих, хто заслуговує на це, а тим, хто працює, допомагати.

Більше того, вчора нас всіх обурило рішення регламентного комітету, який не надав дозвіл на зняття недоторканності відносно депутата Новинського. Генеральний прокурор в нашій правовій державі, де всі говорять про справедливість перед законом, не повинен клянчити у депутатів особливо в «ригів» чи тих, хто причетний до злочинів на Майдані, зняття недоторканності.

Тому наша фракція одностайно вимагає...

ГОЛОВУЮЧА. Дайте, будь ласка, 30 секунд на завершення виступу.

БАРНА О.С. ... не ховатися за спини дітей, за спини людей, героїв Майдану та АТО, не ховатися за свою недоторканність, а, врешті-решт, винести це питання на порядок денний і проголосувати за зняття депутатської недоторканності. Лише тоді ми будемо називатися справедливою правовою Українською державою.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від «Опозиційного блоку» слово має пані Королевська. Прошу. Потім – пані Сюмар, «Народний фронт».

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Уважаемые коллеги! Сегодня бедность стала национальной угрозой Украины. Предложенный к рассмотрению законопроект не снижает тарифов, не объясняет людям, за что они получают неадекватные платежки, из каких средств будут их оплачивать. Я считаю, что рассмотрение данного законопроекта абсолютно неактуально.

В первую очередь мы сегодня обязаны объяснить каждому гражданину нашей страны, что происходит в тарифной политике, а также принять решение о понижении тарифов и адекватные решения о повышении социальных стандартов. Мы слышали здесь о том, как

собираются поднимать минимальную зарплату. Я хочу обратиться ко всем народным депутатам: посмотрите законопроект №5130, чтобы потом никто не сказал, что не видел, не читал, не знал за что голосовать. В этом проекте предлагается уничтожить социальную защиту граждан Украины.

А законопроект №4941 мы поддерживать не будем. Спасибо.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Сюмар від «Народного фронту». Будь ласка.

СЮМАР В.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Хто про що, тільки не про законопроект, який зараз у нас на розгляді. Колеги, а хіба він неактуальний? Питання енергоефективності в листопаді неактуальне? Так, учора всі отримали платіжки. Так, усі в шоці. Давайте чесно і відверто скажемо: країна в шоці. І тільки в листопаді ми розглядаємо законопроект про те, як зробити наші будівлі енергоощадними.

Нам показують кіно, бо в основі є засади державної політики та інформаційного забезпечення у сфері енергетичної ефективності. А це кіно, цей ролик не можна було показати ще весною, влітку, з тим щоб пояснити людям, як треба утеплювати будинки, щоб вони стали більш енергоощадними, зрештою, запропонувати програму, який купити котел, що дозволяє економити, щоб ті платіжки були меншими? Ми в листопаді це показуємо?

I тепер, що...

ГОЛОВУЮЧА. Дайте, будь ласка, 30 секунд для завершення виступу.

СЮМАР В.П. Минулу зиму вигребли завдяки субсидіям. Зараз прийняття цього законопроекту є одним із першочергових завдань. Його необхідно прийняти, щоб не люди платили за обстеження будинків на предмет енергоефективності і вносили пропозиції з приводу того, як зробити їх енергоощадними, а була державна програма

енергоощадності в країні, яка дозволить нарешті знизити ці тарифи, щоб...

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, обговорення завершено. Я прошу всіх колег зайти в зал, зайняти робочі місця і приготуватись до голосування.

Мене не було в залі, коли були виступи. Але хочу нагадати, що відповідно до закону України виступати у Верховній Раді України ми маємо державною українською мовою. Тому прошу всіх народних депутатів, готуючись до виступів, пам'ятати цей закон і виступати з трибуни Верховної Ради державною мовою.

Зараз даю 1 хвилину Геннадію Зубку для заключного слова, і будемо переходити до прийняття рішення. Будь ласка, пане Геннадію.

ЗУБКО Г.Г. Шановні народні депутати, я почув ваші виступи. Насамперед хотів би подякувати фракціям: БПП, «Батьківщина», Радикальної партії, «Народний фронт». Чому? Тому що два роки поспіль (і уряд Яценюка, і нинішній уряд) продовжуємо провадження програми «теплих кредитів». 164 тисячі сімей вже скористалися можливістю не лише поставити негазові котли, утеплити свої квартири, а й провести утеплення через ОСББ.

Сьогодні ϵ багато звернень від людей з тим, щоб продовжити програму «теплих кредитів» на наступний рік. Але базовим питанням ϵ те, як зробити це якісно і ефективно для людей.

Питання щодо обов'язковості приведення власних нормативноправових актів у відповідність з цим законом можемо між першим і другим читаннями відтермінувати до 2021 року. Питання захисту людей ϵ першочерговим. До другого читання ми можемо поправити даний законопроект, врахувавши всі поправки народних депутатів.

Тому я хотів би сьогодні закликати всіх зробити все-таки перший крок до створення фундаменту, який дозволив Європі сьогодні заощаджувати, витрачати в п'ять разів менше енергії для опалення не лише житла, а й інших соціальних об'єктів. Хочу закликати кожного

депутата поспілкуватися у своїх мажоритарних округах з головами ОСББ і з людьми, які вже впровадили ці речі. Коли 73 відсотки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу зайняти робочі місця.

Ми розглянули важливий законопроект, який об'єднує всі фракції. Усі експерти і громадськість висловились за його прийняття. Важливо бути уважними під час голосування. Наголошую, ми будемо голосувати за прийняття його за основу. Усі поправки зможемо внести між першим і другим читаннями.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про енергетичну ефективність будівель» (№4941) за основу. Прошу одностайно проголосувати за дану пропозицію.

(3a) - 186.

Колеги, а якщо я поставлю на голосування пропозицію про направлення законопроєкту до комітету на повторне перше читання, буде підтримка? (Шум у залі).

Колеги, я все одно відповідно до Регламенту маю ставити про направлення проекту до комітету або повернення його суб'єкту права законодавчої ініціативи (Шум у залі). До комітету, так? Підтримуєте цю пропозицію? Зможете об'єднатися в комітеті навколо пропозицій?

Запрошую депутатів у зал. Зараз я поставлю на голосування пропозицію, яка згідно з Регламентом звучить так: направити законопроект до комітету на повторне перше читання. Прийняття такого рішення у разі застережень дасть позитивний результат.

Отже, колеги, ставлю на голосування пропозицію про направлення проекту Закону «Про енергетичну ефективність будівель» (№4941) до комітету на повторне перше читання. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

(3a) - 235.

Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду наступного питання порядку денного.

На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про запобігання та протидію домашньому насильству» (№5294).

Колеги, прошу підтримати пропозицію про розгляд даного законопроекту за скороченою процедурою. Голосуємо!

(3a) - 161.

Рішення прийнято.

До доповіді запрошується директор Департаменту сімейної, гендерної політики та протидії торгівлі людьми Федорович Наталія Володимирівна. Будь ласка, пані Наталіє.

ФЕДОРОВИЧ Н.В., директор Департаменту сімейної, гендерної політики та протидії торгівлі людьми. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Людина, її життя та здоров'я, честь і гідність, недоторканність та безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Порушення прав людини та громадянина проявляється тією чи іншою мірою в кожній країні світу, в тому числі в Україні. Одним із таких проявів є вчинення домашнього насильства.

Я прошу ввімкнути відеозапис.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, ввімкніть відеозапис. (Трансляція відеозапису).

ФЕДОРОВИЧ Н.В. Шановні народні депутати! Підготовка цього законопроєкту до розгляду в першому читанні показала єдність усіх гілок влади, усіх депутатських фракцій, Голови Верховної Ради, заступників, керівників всіх фракцій, представників міжфракційного депутатського об'єднання «Рівні можливості», уряду, міжнародних та громадських організацій, суспільства.

Проблема домашнього насильства є дуже серйозною. Функціонування в п'яти східних областях мобільних бригад як форми екстреного реагування на домашнє насильство показує, що 73 відсотки жертв домашнього насильства ніколи не зверталися з такою проблемою для надання допомоги. Згідно із статистикою, яка фіксується органами соціального захисту, щороку від 110 до 150 тисяч осіб зазнають домашнього насильства.

Наш законопроект — це абсолютно новий підхід, нова система реагування на домашнє насильство, яку ми змушені були запропонувати, враховуючи європейські стандарти, ситуацію в Україні, неефективність існуючого в Україні законодавства щодо протидії насильству в сім'ї.

У законопроекті пропонується новий підхід до комплексного надання допомоги: функціонування служб підтримки, цілодобових «гарячих ліній», які характеризуються тим, що там є фахівці, спроможні в ситуації екстреного насильства якісно проконсультувати особу, яка звернулася за допомогою, створення спеціалізованих притулків, залучення громадських організацій, експертів.

Однією з важливих речей цього законопроекту є те, що дитина, яка є свідком насильства, визнається жертвою і отримує весь комплекс допомоги. Це новий підхід, дуже важливий, оскільки ми розуміємо, як це впливає на дитину, яка є свідком того, що чиниться в сім'ї, на її майбутню долю, впевненість в собі, спроможність бути повноцінним громадянином. Ця проблема посилюється ще й ситуацією в Україні, а повернення атошників поглиблює цю проблему.

Шановні народні депутати, ми просимо вас підтримати цей законопроект. Під час доопрацювання ми врахуємо всі ваші зауваження, зокрема щодо гендерної проблематики. За рекомендаціями всіх фракцій ми виключимо термін «гендер». Законопроект дуже потрібний для нашої країни, всього українського народу. Підтримайте його, будь ласка. Це наша спільна праця.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо вам, пані Федорович. Прошу вас зайняти місце в ложі уряду.

Шановні колеги, ми обговорюємо надзвичайно важливий законопроект. Я просила б поваги до виступаючих у залі.

Для співдоповіді слово надається першому заступнику голови Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму Миколі Величковичу.

Колеги, я ще раз закликаю вас все-таки уважно слухати виступаючих, демонструючи повагу один до одного.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ,

політична партія «Народний фронт»). Шановна пані Ірино! Шановні колеги! Норми зазначеного законопроекту мають забезпечити включення до українського законодавства вимог Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами.

Законопроектом пропонується визначити організаційно-правові засади запобігання та протидії домашньому насильству, основні напрями реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, спрямовані на захист прав та інтересів осіб, які постраждали від такого насильства.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України пропонує прийняти законопроект за основу з урахуванням зауважень.

Під час обговорення законопроекту члени комітету підтримали пропозицію про прийняття даного проекту за основу, оскільки це забезпечить впровадження комплексного підходу до боротьби з домашнім насильством, суттєвого доповнення існуючих інструментів такої боротьби, покращення захисту потерпілих від домашнього насильства.

Під час підготовки зазначеного законопроекту до другого читання ми врахуємо зауваження експертів та громадських організацій щодо запровадження більш чітких визначень таких термінів, як: «гендерно зумовлене насильство» та «дискримінація за ознаками статі». Також комітет підтримує пропозицію, яка щойно прозвучала з уст Наталії Федорович стосовно вилучення терміну «гендер».

Комітет має позитивний досвід щодо створення та діяльності робочих груп з підготовки законопроектів до другого читання. Тому відповідну робочу групу буде створено за участі всіх зацікавлених сторін, яка оперативно підготує законопроект до розгляду в другому читанні.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо вам, шановний колего.

Колеги, прошу представників фракцій записатися на виступи в обговоренні. За Регламентом має бути: два — за, два — проти, але, враховуючи важливість проблематики, всі фракції матимуть можливість виступити.

Народний депутат пані Людмила Денісова, «Народний фронт». Будь ласка.

ДЕНІСОВА Л.Л., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово пані Войцеховській.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Світлани Войцеховської.

ВОЙЦЕХОВСЬКА С.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Законопроект, який ми зараз розглядаємо, спрямований на узгодження положень чинного законодавства України в рамках підготовки до ратифікації Стамбульської конвенції.

Домашнє насильство — це надзвичайно ганебне явище нашого сьогоднішнього життя, від якого страждають представники обох статей. Але найбільше і найчастіше від цього страждають жінки та діти. Хочу навести приклади такого насильства, тому що жертвами цієї маленької війни є 90 відсотків жінок.

У 2000-х роках таких звернень за рік було 80 тисяч, а за останніми даними — 150 тисяч жертв, які звернулися, і ці випадки зареєстровані. Але ця цифра неостаточна. Вважається, що зареєстровані випадки становлять лише 10-15 відсотків від реальної кількості випадків насильства. З5 відсотків жінок потрапляють до лікарень швидкої допомоги і перебувають там через тілесні ушкодження.

Шановні колеги, я вас дуже закликаю проголосувати за цей законопроект. Фракція «Народний фронт» прийняла рішення про підтримку в першому читанні, а до другого читання врахуємо зауваження, на яких наголосила пані Федорович.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Світлано, я хочу вибачитися перед вами за такий безлад в сесійній залі під час вашого виступу.

Шановні колеги, я закликаю вас слухати один одного! Щойно виступила пані Войцеховська, озвучила ключову позицію фракції «Народний фронт», а її ніхто не слухав. Так не повинно бути!

До слова запрошується представник «Блоку Петра Порошенка» Ірина Луценко.

Колеги, ще раз прошу вашої уваги під час виступів народних депутатів.

ЛУЦЕНКО І.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Над цим проектом працювало понад 20 громадських організацій, він об'єднав зал. Яка висвітлюється проблема в цьому законопроекті? За статистикою останніх п'яти років щороку від насильства органами внутрішніх справ фіксується: постраждалих жінок від 110 до 165 тисяч; 3 мільйони дітей стають свідками чи жертвами домашнього насильства; 80 відсотків безхатченків (це, в основному, жінки і діти) пішли з дому через домашнє насильство; зі 100 відсотків людей, що потрапляють до лікарні швидкої медичної допомоги, 50 відсотків — це побиті вагітні жінки, які потім народжують хворих дітей; 95 відсотків шлюбів розриваються через домашнє насильство. Ці цифри свідчать про те, що потрібно політику «закритих дверей» домашніх проблем зробити державною політикою.

У запропонованому законопроекті йдеться про те, що держава починає опікуватися такою проблемою в сім'ях. Знаємо, яке сьогодні зубожіле населення, як країна начинена зброєю, але ми не можемо допустити, щоб це виплеснулось на стабільність і рівність в сім'ях, на суспільне життя.

Наталія Федорович запевнила вас, і я кажу під стенограму, що із законопроекту буде виключено поняття «гендер» як таке, відрегульовано поняття «сексуальна орієнтація», виходячи з християнських цінностей цього залу. Я як народний депутат, яка доповідала цей законопроект в комітеті з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму, ще раз під стенограму...

ГОЛОВУЮЧА. Дайте, будь ласка, 30 секунд для завершення виступу.

ЛУЦЕНКО І.С. Дуже прошу: не дайте цій проблемі залишитися вдома. Перед вами жінка, якій закривають рот, яка стидається говорити про проблеми в сім'ї. Думайте про дітей, які будуть мати психологічні проблеми в подальшому житті. Прошу зал об'єднатися і підтримати цю державну політику.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Ірино, дякуємо вам за вашу роботу. Юрій Мірошниченко від «Опозиційного блоку». Будь ласка.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення право-охоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Фракція «Опозиційний блок». Шановні виборці! Шановні колеги! Ви знаєте, здавалося б немає, що обговорювати. Насильство є неприйнятним у будь-якому цивілізованому суспільстві, тим паче в родині. Саме про це йдеться в Стамбульській конвенції і в законопроекті, який ми розглядаємо.

У чому полягає нова якість, яка пропонується Стамбульською конвенцією, цього законопроекту? Стосовно карального питання, санкцій за насильство, що вже передбачено сьогодні в кримінальному законодавстві, запроваджується цілий механізм превентивних реабілітаційних заходів. Дається можливість вилікувати сім'ю від цієї проблеми, по можливості зберегти її, не дати страждати дітям, жінкам, інколи чоловікам. Я думаю, такий механізм безперечно має бути запроваджений у нашій країні.

Єдине, на що звернули увагу попередні виступаючі, а також це ε позицією Всеукраїнської ради церков, треба вилучити із законопроекту поняття «гендер» і «сексуальна орієнтація». Це ε неприйнятним у нашому суспільстві. Під стенограму було озвучено, що до другого читання це буде вилучено. І, я думаю, з урахуванням цього ми можемо підтримати і цей законопроект, і наступний, і конвенцію. Сподіваюся, ми будемо пильно стежити з тим, щоб у другому читанні ці застереження були враховані.

Шановні колеги, кожен із нас має відчувати відповідальність за стан справ у цій проблемі. Гадаю, ми будемо спільно голосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Юрію, дякую вам за позицію вашої політичної сили.

До трибуни запрошується Ігор Мосійчук, Радикальна партія. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Слава Ісусу Христу! Наразі ми розглядаємо законопроект, надзвичайно важливий для суспільства, родини, яка є основою суспільства. Але водночас у цьому законопроекті закладені речі, неприйнятні для українського суспільства, української церкви, кожного українця, який усвідомлює себе таким.

Тому фракція Радикальної партії не підтримуватиме даного законопроєкту. Пропонуємо повернути його до комітету, з тим щоб за участі представників Всеукраїнської ради церков, українського духовенства привести його до етичних норм, прийнятних в українському суспільстві, і якнайшвидше внести його до парламентського залу. Після такого доопрацювання фракція Радикальної партії обома руками підтримуватиме цей законопроєкт.

І насамкінець. Шановні колеги, давайте припинимо вбивати українську церкву, українську духовність, нав'язувати чужинські цінності, а будемо орієнтуватися на українські традиції, українську духовність, плекати її і розвивати.

3 усією повагою до українських жінок, але фракція не підтримуватиме.

Також хочу звернути увагу і попросити тих жінок, які повісили оцей плакат, зняти його. Тому що ви ним прикриваєте обличчя тих, кого катують зараз у московських катівнях!

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги від Радикальної партії, хочу зауважити, що проект Закону «Про запобігання та протидію домашньому насильству» стосується не лише українських жінок, а й чоловіків та дітей. Тому давайте коректно коментувати норми законопроекту, який обговорюється.

До слова запрошується Іван Крулько, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

Якщо ϵ бажаючі, які ще не виступили від фракцій, виступити, дайте знати.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Безумовно, питання протидії домашньому насильству є важливим питанням, яке парламент має врегулювати. Але хотілося б, щоб ми врегульовували саме проблематику домашнього насильства, а не намагалися законами, які сьогодні дійсно потребують врегулювання певних кризових ситуацій, врегульовувати ті речі, які вже врегульовані.

Я хочу запитати себе і всіх присутніх: навіщо нам вводити «гендер», якщо в будь-якій анкеті завжди є графа, де позначаємо стать (чоловіча/жіноча)? Ми що, зі своєю статтю не здатні розібратися?

Тому я хотів би запропонувати таке. Давайте всі ті норми, проти яких виступає Всеукраїнська рада церков, вилучимо із законопроекту до другого читання, в чому нас запевнили його автори. Пані головуюча, прошу вас дати протокольне доручення про те, щоб у разі прийняття законопроекту в першому читанні до складу робочої групи обов'язково були залучені представники Всеукраїнської ради церков, для спільного доопрацювання проекту до другого читання, щоб були враховані їхні пропозиції і в законопроекті було врегульовано ту проблему, яка сьогодні є в суспільстві.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, на жаль, у залі стоїть гул. Звертаюсь до фракції Радикальної партії: пане Ляшко, Олегу Ляшко, щойно виступала пані Ірина Луценко... Олегу Ляшко, я звертаюсь до вас. Через свою палку дискусію ви не почули пропозиції вашого шановного колеги з фракції «Батьківщина». Але я хочу, щоб зала її почула, тому ще раз озвучую: до складу робочої групи мають увійти представники Всеукраїнської ради церков, з тим щоб до другого читання були доопрацьовані ті норми законопроекту, щодо яких велися дискусії в залі. Але для цього зараз треба підтримати законопроект у першому читанні.

Пропозиція про те, щоб залучити Всеукраїнську раду церков до доопрацювання норм законопроекту, лунала у виступах представників фракцій: «Блок Петра Порошенка», «Батьківщина», «Опозиційний блок», Радикальної партії.

Зараз я надам слово Ірині Луценко, яка працює в цій групі, потім представнику профільного міністерства і 1 хвилину для підсумку.

Колеги, прошу сходитися до сесійної зали, щоб ми могли проголосувати за це питання.

Будь ласка, пані Ірино, ваш виступ.

ЛУЦЕНКО І.С. Шановні колеги! Щойно з лідером фракції Радикальної партії ми домовилися, що зараз я ще раз під стенограму озвучу про виключення із законопроекту понять: «гендер», «сексуальна орієнтація» та включення до робочої групи представників Всеукраїнської ради церков, що я й зробила.

Шановні колеги, 25 листопада весь світ відзначає Міжнародний день боротьби за ліквідацію насильства щодо жінок. Давайте покажемо, що Україна 10 днів не просто проводитиме заходи Національної кампанії «Стоп насильству!» і плаче над цією проблемою, а робить це державною політикою.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, прошу уважно послухати виступ представника профільного міністерства. Думаю, зараз буде озвучено пропозицію, яка об'єднає зал.

Будь ласка, пані Наталіє.

ФЕДОРОВИЧ Н.В. Шановні колеги, під стенограму хочу сказати, що із законопроєкту ми вилучаємо поняття «гендер». Стверджую, що жодних згадок про сексуальну орієнтацію в законопроєкті немає. Будь ласка, подивіться текст законопроєкту. Насправді проєкт спрямований на протидію насильству. Ми врахуємо всі ваші зауваження.

Я хочу сказати, що, працюючи керівником Управління соціального захисту Львівської міської ради, ми залучали до роботи осіб монашого стану. Керівниками бюджетних установ працювали: отець Олег (монах-салезіянин), отець Роман Лагіш (редемпторист),

сестра Анастасія (монахиня). Ми систематично співпрацюємо з церквою у наданні соціальних послуг (церква – служіння).

Тому в законопроекті немає і не буде поняття «сексуальна орієнтація», а поняття «гендер» ми вилучаємо. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, я бачу підняті руки. Але я хочу ще раз зафіксувати пропозицію профільного міністерства.

Перше. Проект Закону «Про запобігання та протидію домашньому насильству» стосується насамперед українських дітей, людей похилого віку чоловічої та жіночої статі, загалом всього українського суспільства.

Друге. Щойно представник профільного міністерства під стенограму озвучила, що з даного законопроекту поняття «гендер» буде вилучено. І я як головуюча наголошую на тому, що поняття «гендер» та «сексуальна орієнтація» вилучаються.

Отже, ϵ пропозиція підтримати даний законопроект в першому читанні, з тим щоб робоча група профільного комітету, до складу якої будуть включені представники Всеукраїнської ради церков, доопрацювала його до другого читання з урахуванням всіх зауважень. Думаю така пропозиція об'єдна ϵ зал.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми можемо або продовжити обговорення, або голосувати.

Колеги, я поставлю... (Шум у залі). Колеги, я прошу уваги! Я бачу, які ϵ застереження. Щойно представник міністерства оголосила... (Шум у залі). Поняття «гендер» вилучається з усіх розділів. Я про це оголошу під час голосування.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Це вилучення з «Прикінцевих положень»... Шановні колеги, поняття «гендер»... **ГОЛОВУЮЧИЙ.** Колеги, гадаю, пропозиція про вилучення із законопроекту будь-яке згадування про гендер, всіх об'єднає. Правильно я кажу? Друзі, мудро чи ні?

Добре, якщо це так важливо, я дам по хвилині на виступ Ляшку, Мірошниченку, Унгуряну. Будь ласка. Але прошу озвучувати, як має бути сформульована пропозиція для голосування.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Шановні колеги народні депутати, я не можу зрозуміти, який ми розглядаємо законопроект: про захист сім'ї чи про сексуальну орієнтацію? Чого ви жінок ховаєте за сексом? Я не можу зрозуміти, чим вам не подобається українська сім'я, українські цінності.

Заберіть собі ті цінності, які ви пропонуєте. Це ваше право, з ким вам спати, що робити. Для чого в це ви втягуєте суспільство? Захист українських жінок — священний обов'язок кожного чоловіка. Сексуальна орієнтація — особиста справа кожного. Ідіть гуляйте!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мірошниченко. Будь ласка, 1 хвилина.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Шановні колеги! Фракція «Опозиційний блок» не допустить будь-якої дискримінації або насильства відносно жінок і дітей. Але я ще раз наголошую на тому, що було сказано і представником профільного міністерства, і Першим заступником Голови Верховної Ради: з тексту законопроекту під час голосування про прийняття його в першому читанні будуть вилучені всі згадування щодо гендеру і сексуальної орієнтації (пункт 3 статті 4, стаття 21² і таке інше). Сам механізм корисний і потрібний.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Унгурян. Будь ласка, 1 хвилина, і голосуємо.

УНГУРЯН П.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Насамперед я хочу подякувати нашим колегам: Ірині Луценко, Світлані Войцеховській, Ірині Геращенко за підняття, дійсно, дуже важливої теми. Але, на жаль, під цією темою намагаються замість

поняття «стать» ввести поняття «гендер». Тобто ϵ чоловіча/жіноча стать, а ϵ ще поняття «гендер», яке намагаються імплементувати в наше законодавство. Це типи поведінки, яких, кажуть, вже ϵ 58.

У даній редакції законопроекту слово «гендер» згадується близько ста разів. Тому треба або зараз чистити законопроект, або під час доопрацювання його до другого читання.

У цілому ідея боротьби з насильством у сім'ї, за рівні права жінок підтримується церквою, християнством, нашим залом, здоровим глуздом. Але ми не маємо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Ми вже вчетверте повторюємо одне й те саме.

Отже, була чітко сформульована пропозиція, яка звучить так: проголосувати за основу з вилученням з усього тіла законопроекту згадок про гендер. Цю пропозицію я поставлю на голосування.

Колеги, прошу приготуватися до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про запобігання та протидію домашньому насильству» (№5294) в першому читанні за основу з урахуванням пропозиції про виключення з усьому тексту законопроекту будь-яких згадок про гендер... (Шум у залі). Добре, а також згадок щодо сексуальної орієнтації. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 238$.

Рішення прийнято.

Бажаю плідної роботи до другого читання.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України у зв'язку з ратифікацією Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами» (№4952). Він є продовженням попереднього законопроекту.

Колеги, я прошу підтримати пропозицію про розгляд даного законопроекту за скороченою процедурою. Голосуємо!

(3a) - 164.

Рішення прийнято.

До доповіді запрошується народний депутат України Луценко Ірина Степанівна. Будь ласка.

ЛУЦЕНКО І.С. Шановні колеги, вашій увазі пропонується внесення останньої частини змін до українського законодавства, передбаченої Конвенцією Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами. Це, власне, відповідальність кривдника перед жертвою.

Законопроект депутатський: його підписали понад 50 депутатів Верховної Ради, всі керівники фракцій, віце-спікери. Над його розробленням працювали провідні організації, а також поліція, прокуратура, судді, які дуже багато разів судили цих кривдників і жінок, які після 20-го разу домашнього насильства вчиняли таке саме насильство уже над іншими членами сім'ї.

Тому ця проблема виявилася надзвичайно важливою саме зараз, в цей період. Україна знаходиться в проблемах, які призводять до збурення домашнього насильства. Це, власне, класичне домашнє насильство, яке залишається за закритими дверима.

З фронту повертаються наші хлопці, наші герої. Багато із них мають посттравматичний синдром, є інвалідами, мають образи на державу. Тому їхня війна продовжується вже в сім'ї у вигляді знущань над жінками та дітьми.

Наразі країна має 1 мільйон 700 тисяч переселенців — тимчасово переміщених осіб, які у зв'язку з агресією на сході України втратили своє житло, свою малу батьківщину, і ці проблеми переносяться в сім'ю, а потім переростають у державну проблему внутрішньої безпеки і оборони.

У цьому законопроекті пропонується диференціювати відповідальність...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, дайте 30 секунд для завершення виступу.

ЛУЦЕНКО І.С. У законопроекті пропонується: диференціювати відповідальність кривдника, починаючи від заборонного припису: коли відбулося в сім'ї насильство, кривдника відділяють від жертви; відмінити поняття «накладання штрафу» за такі дії, тому що він лягає на сім'ю; ввести поняття «корекційна програма», завдяки якій з кривдником працюватимуть психологи, реабілітологи, підберуть...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, дайте ще 1 хвилину.

ЛУЦЕНКО І.С. Кривдники нестимуть кримінальну відповідальність, виходячи з кількості проявів домашнього насильства.

Пропонується введення понять: «спеціальний прокурор», «спеціальний слідчий», «спеціальний суддя», які будуть навчені правильно працювати з жертвами.

Шановні колеги, крім політики держави, ми маємо сформувати в суспільстві нетолерантне ставлення до таких дій. Цей законопроект спрямований на недопущення домашнього насильства, на нульову толерантність. Я вас дуже прошу підтримати його.

Повторюю ще раз під стенограму: поняття «сексуальна орієнтація», що згадується в законопроекті, під час його доопрацювання до другого читання буде вилучено. Це зауваження я свідомо сприймаю і підтримую. Прошу проголосувати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Ірино, за вашу роботу.

Слово для співдоповіді надається голові Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Андрію Кожем'якіну.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановна головуюча! Шановні народні депутати! Комітетом з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності розглянуто проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України у зв'язку з ратифікацією Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно

жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами» (№4952), який спрямований на імплементацію у чинне кримінальне і кримінальне процесуальне законодавство України положень цієї Стамбульської конвенції.

Законопроектом вводяться обмежувальні заходи щодо особи, яка вчинила домашнє насильство, встановлюється відповідальність за різні форми насильства (зґвалтування, примусове проведення аборту чи стерилізації, примусовий шлюб і таке інше).

Проаналізувавши законопроект, члени комітету зазначили, що його прийняття дозволить запровадити додаткові заходи, спрямовані на створення запобіжних, захисних та каральних кримінальноправових механізмів боротьби з різними формами насильства стосовно жінок і дітей.

Головне науково-експертне управління на шести сторінках написало висновок із 12 пунктів зауважень. Дійсно, до другого читання ϵ над чим працювати: пропонується нова редакція статті 152 «Зґвалтування», і в юристів і фахівців ϵ досить багато питань з цього приводу. Але комітет, членами якого сьогодні ϵ лише чоловіки, підтриму ϵ цей законопроект, пропону ϵ Верховній Раді прийняти його за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти. Усі фракції матимуть можливість виступити.

Ще раз звертаю увагу всіх колег у цій залі: давайте будемо коректними до українських жінок. Питання домашнього насильства стосується дітей, літніх людей чоловічої/жіночої статі. Це перше.

І друге. Наголошую, щоб під час обговорення законопроекту ми не виплеснули разом з водою дитину. «Гендер» англійською мовою означає рівність чоловічої/жіночої статі, а не лише сексуальну рівність, як тут нам намагаються нав'язати. У нас все-таки сесійна зала, а не молитовний зал. Давайте про це пам'ятати під час обговорення законопроектів.

Пан Ванат від «Народного фронту» запрошується до слова. Будь ласка.

ВАНАТ П.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Фракція «Народний фронт». Прошу передати слово Павлу Унгуряну.

ГОЛОВУЮЧА. Унгурян. Будь ласка.

УНГУРЯН П.Я. Шановна головуюча! Шановні колеги! Дійсно, зараз ми розглядаємо ще один дуже важливий законопроект. Я хочу подякувати колегам, великому авторському колективу на чолі з Іриною Луценко, до складу якого входять Марія Іонова, Світлана Войцеховська, Ірина Геращенко, багато інших колег.

Дійсно, ми маємо захистити жінок, взагалі, сім'ю від проявів домашнього насильства. Це буде нашим законодавчим кроком до того, щоб унормувати, якоюсь мірою навіть зробити жорсткіші санкції на те, що призводить до здійснення насильства, образ, побиття одне одного членами сім'ї.

Я погоджуюсь з автором, який нам доповідав, в тому, що ми мали б використовувати ознаки, за якими визначається та чи інша норма щодо насильства. Тобто використовувати ті ознаки, які ϵ в українському законодавстві. Ми підтримуємо, щоб вчинення кримінального правопорушення було злочином на ґрунті расової, національної чи релігійної ворожнечі, розбрату або статевої належності. Це все ϵ основними природними правами людини, які закріплені у Всесвітній декларації прав людини. Але, коли йдеться про надбані права, які не захищені і ϵ правами, якими кожна держава або наділя ϵ , або ні, то тут Україна ϵ консервативною державою, державою з християнськими поглядами тощо.

Тому в цілому, не допускаючи жодної дискримінації і насильства, я запрошую голосувати, але без дефініції поняття «сексуальна орієнтація».

Дуже вдячний за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам, шановний колего.

Олег Барна від «Блоку Петра Порошенка» передає слово пані Ірині Сусловій, яка профільно займається цим питанням.

СУСЛОВА І.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Голова підкомітету з питань гендерної рівності та недискримінації. Шановні колеги! Цей законопроєкт безпосередньо пов'язаний з попереднім. Тому фракція «Блок Петра Порошенка» також його підтримуватиме. Ним передбачається внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів, імплементуючи у чинне кримінальне і кримінальне процесуальне законодавство України положення Стамбульської конвенції.

Слід зауважити, що 17 червня минулого року були проведені парламентські слухання на тему: «Сімейна політика України — цілі та завдання», на яких цілий блок питань був присвячений саме проблемам насильства в сім'ї. За результатами парламентських слухань були розроблені рекомендації, які відображені у зазначеному законопроекті.

Шановні колеги, від фракції «Блок Петра Порошенка» хочу закликати вас підтримати даний законопроект для системної боротьби з таким ганебним явищем, як домашнє насильство.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам, шановна колего. Антон Яценко від «Партії «Відродження». Будь ласка.

ЯЦЕНКО А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ №200, Черкаська область, самовисуванець). Уважаемые коллеги! Принятие данного законопроекта — это тест на цивилизацию, на европейский выбор. Сегодня, к сожалению, мы все читаем, а мажоритарщики часто видят, как избивают женщин, детей в семьях.

Поэтому давайте сейчас проголосуем всем залом за этот законопроект, чтобы дать бой «шариковым», которые, к сожалению, уже много лет чувствуют себя в нашей стране очень фривольно. Прошу всех поддержать.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за вашу позицію, шановний колего.

Від «Опозиційного блоку» Юрій Мірошниченко. Будь ласка.

Звертаюся до тих фракцій, які не встигли записатися на виступи: якщо буде бажання виступити, подайте сигнал.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Фракція «Опозиційний блок». Шановні виборці! Шановні колеги! Три законопроекти, які ми розглядаємо, складають єдину систему. Якщо в попередньому законопроекті пропонується запровадити всі механізми, то в цьому законопроекті йдеться про те, в який спосіб застосовуватимуться санкції, покарання до тих, хто вчинятиме домашнє насильство.

Учора на засіданні профільного комітету було ухвалено рішення про прийняття цього законопроєкту в першому читанні. Але зновутаки звертаю увагу на позицію Всеукраїнської ради церков. Наша колега Ірина Луценко рекомендує нам прийняти цей законопроєкт у першому читанні, вилучивши з тексту будь-які згадування щодо сексуальної орієнтації. Ця категорія, як сказав правильно Павло Унгурян, не є частиною українського законодавства, і запроваджувати її на переконання наших громадян і Всеукраїнської ради церков не є доцільним, оскільки стать цілком включає і окреслює всі необхідні ознаки щодо кваліфікації таких правопорушень, як домашнє насильство.

Отже, я ще раз під стенограму наголошую: прийняти в першому читанні з вилученням з тексту такої ознаки, як сексуальна орієнтація. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Юрію.

Шановні колеги, ще не виступали від «Батьківщини», Радикальної партії. Є бажаючі виступити з приводу цього законопроекту? Пане Мосійчук, вам слово. Будь ласка, 1 хвилина.

МОСІЙЧУК І.В. Фракція Радикальної партії готова підтримати цей законопроєкт у першому читанні за умови, яку щойно було озвучено, а саме: якщо будуть вилучені із проєкту всі положення щодо сексуальної орієнтації.

Давайте припинимо в цьому залі вбивати українську духовність, українську традицію. Давайте орієнтуватися не на чужинецькі цінності, а на власні, українські. Давайте будемо плекати нашу духовність.

Давайте підходити до ратифікації, імплементації норм іноземного законодавства в наше законодавство, але при цьому жодним чином не шкодити українській духовності, самобутності, українським традиціям.

Тому якщо зараз буде запротокольовано, що питання сексуальної орієнтації буде вилучено, наша фракція готова підтримати даний законопроект у першому читанні.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, просить слова доповідач пані Ірина Луценко, яка працювала над цим законопроектом. Прошу колег звернути увагу на слова Юрія Мірошниченка, який абсолютно правильно зазначив, що розглядається пакет законопроектів, які дають можливість посилити відповідальність за насильство в родині. Наразі ми обговорюємо законопроект, в якому немає жодних дефініцій, які так хвилюють цю сесійну залу. У законопроекті йдеться саме про посилення відповідальності за насильство в родині.

Пані Ірино, вам слово.

ЛУЦЕНКО І.С. Шановні колеги, я відчуваю, що зал готовий підтримати цей законопроект у першому читанні. Але прошу ввімкнути відеозапис. Можливо, ще хтось буде готовий підтримати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧА. Ось заходять депутати.

Увімкніть, будь ласка, відеозапис.

(Трансляція відеозапису).

Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування. З відеозапису ми побачили позицію наших солдатів щодо цього питання. На сьогодні найбільшу довіру має українська армія. Усі сильні мають підтримати цей законопроект з урахуванням пропозиції щодо вилучення норми щодо сексуальної орієнтації.

Шановні колеги, зараз Голова Верховної Ради повернеться в президію і почнемо голосувати.

Пане Андрію, ми обговорили законопроект №4952. Є пропозиція прийняти його в першому читанні за вилученням норми щодо сексуальної орієнтації.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України у зв'язку з ратифікацією Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами» (№4952) за основу за вилученням з тіла законопроекту будь-яких згадувань щодо сексуальної орієнтації. Правильно я сформулював? Хто підтримує таке рішення, прошу голосувати.

(3a) - 244.

Рішення прийнято.

Бажаю плідної роботи під час підготовки законопроекту до другого читання.

Колеги, вашій увазі пропонується розгляд останнього з цього блоку законопроектів — проект Закону «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами» (№0119).

Прошу підтримати пропозицію щодо розгляду даного законопроекту за скороченою процедурою. Голосуємо.

(3a) - 181.

Рішення прийнято.

До доповіді запрошується директор Департаменту сімейної, гендерної політики та протидії торгівлі людьми Федорович Наталія Володимирівна. Будь ласка.

ФЕДОРОВИЧ Н.В. Дякую, сердечно.

Увімкніть, будь ласка, відеозапис. (Трансляція відеозапису).

Шановні народні депутати! Ми просимо вас підтримати наше цивілізоване розуміння проблеми, підтримати ратифікацію цього важливого для нашої держави документа, до якого Україна приєдналася ще в 2011 році. Підтримайте наш вибір боротися з цією проблемою за допомогою комплексу заходів та системного підходу.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановна пані доповідач.

Слово для співдоповіді надається голові підкомітету Комітету у закордонних справах Ірині Луценко.

Пані Ірино, просимо вас доповідати Стамбульську конвенцію, до ратифікації якої Україна йде вже майже шість років.

ЛУЦЕНКО І.С. Шановні колеги! Цим законопроектом передбачається, що Україна, яка в 2011 році підписала цю конвенцію, визнаватиме її, буде не просто говорити про боротьбу з домашнім насильством, а створить дієвий механізм, який дозволить щороку захищати 165 тисяч жінок, які страждають, і 1,5 тисячі жінок, які вмирають від домашнього насильства. Ця тенденція збільшується, особливо в «сірій» зоні.

Я закликаю фракцію «Опозиційний блок» підтримати цей законопроект, бо він стосується насамперед вашого регіону, території, де відбуваються найбільші безчинства, де жінок і дітей ставлять живим щитом перед танками.

Прошу зал підтримати цю ратифікацію, державну політику щодо захисту жінок та дітей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, в залі лунала пропозиція перейти до голосування. Але я хочу запитати: чи є потреба в обговоренні Стамбульської конвенції? Голосуємо? (Шум в залі). Є бажаючі обговорити дане питання.

Колеги, прошу записатися на виступи в обговоренні: два - за, два - проти.

Принагідно хочу подякувати керівникам уряду, прокуратури за агітацію в підтримку Стамбульської конвенції. Дуже важливо, коли на державному рівні підтримують боротьбу з домашнім насильством. Ще раз наголошую, це стосується дітей, літніх людей.

Максим Бурбак, «Народний фронт». Будь ласка. Пане Максиме, ми переконані, що ви це підтримуєте.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ №204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово моїй колезі Світлані Михайлівні Войцеховській.

ГОЛОВУЮЧА. Слово надається пані Світлані, яка також багато працювала над ратифікацією цієї конвенції. Будь ласка.

ВОЙЦЕХОВСЬКА С.М. Шановні колеги! Насамперед я хочу подякувати народному депутату Ірині Сусловій... Вибачте, Луценко (це я з переляку), яка віддала багато сил і часу для того, щоб ми пройшли цей довгий шлях (понад два роки) і ратифікували Стамбульську конвенцію. Хочу відзначити і Міністерство соціальної політики в особі пані Федорович, яка також надзвичайно активно працювала над ратифікацією Стамбульської конвенції.

Ми як країна ще в 2011 році підписалися під найбільш повним міжнародним правовим документом в галузі захисту жінок і дітей. І якщо ми ратифікуємо сьогодні цю конвенцію, це нам дасть можливість зрозуміти, що боротьба з насильством жінок і дітей є обов'язком держави, уможливить урядовим організаціям та іншим створити мережу і відповідний захист для цих незахищених моментів.

Законопроектом встановлюється чіткий зв'язок між досягненням рівноправності між жінками і чоловіками та викоріненням насильства над жінками. Дуже всіх прошу проголосувати.

Фракція «Народний фронт» підтримуватиме ратифікацію Стамбульської конвенції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо нашій шановній фракції «Народний фронт».

Від «Блоку Петра Порошенка» Олена Матузко. Будь ласка.

МАТУЗКО О.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Прошу передати слово Марії Іоновій.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, увімкніть мікрофон Марії Іонової.

ІОНОВА М.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Я хотіла б сказати, що ми сьогодні в комплексі розглядаємо законопроекти щодо захисту жінок і дітей. Ратифікація є завершальним етапом в цьому питанні. Уряд, народні депутати, неурядові, а також міжнародні організації провели надзвичайно важку системну роботу стосовно захисту жінок, дітей, чоловіків. Після ратифікації конвенції, щоб її імплементувати в наше законодавство, треба провести надзвичайно багато роботи особливо в регіонах.

Тому я закликаю зал підтримати дане питання на завершальному етапі, ратифікувати конвенцію, і почати працювати, з тим щоб змінити ганебну статистику.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо фракції «Блок Петра Порошенка» за таку позицію.

Зараз пан Папієв висловить позицію фракції «Опозиційний блок». Будь ласка.

ПАШЄВ М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую. Шановні народні депутати України! Шановні колеги! Ви знаєте, достатньо складна ця Стамбульська конвенція. Я хочу сказати, що ще не всі країни Європейського Союзу ратифікували цю конвенцію. Наприклад, в Польщі

під час розгляду Стамбульської конвенції католицька церква виступила проти неї, йшла дуже широка дискусія в суспільстві.

Щоб ви розуміли, що ми зараз маємо узаконити, процитую вам один із пунктів статті 3 Стамбульської конвенції: «гендер» означає соціально закріплені ролі, поведінку, діяльність і характерні ознаки, яке певне суспільство вважає належними для жінок та чоловіків». Тобто після ратифікації цієї конвенції головними будуть не фізіологічні ознаки чоловіка і жінки, а соціальні. Людина має ідентифікувати себе за соціальними ознаками, хто вона — чоловік чи жінка. І апріорі, якщо перед вами стоїть фізіологічний чоловік, ви не можете до нього звернутися, поки він не ідентифікує себе за гендером до якої статі він належить.

Шановні, це достатньо дискусійна позиція. Думаю, не провівши широкого обговорення, в тому числі й у громадських організаціях, релігійних конфесіях, передчасно передбачати, отак поспіхом ратифіковувати цю конвенцію. Давайте ще раз подумаємо, обговоримо, щоб у цьому, достатньо складному, питанні була суспільна злагода.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, ϵ ще бажаючі виступити від фракцій і груп?

Пане Папієв, я хочу поінформувати вас про те, що Польща ратифікувала цю конвенцію зі своїми застереженнями.

Під час розгляду в сесійній залі законопроектів стосовно цього питання також були зауваження, врахування яких було проголосовано.

Тому на правах головуючої я хочу звернутися до фракції «Опозиційний блок» з проханням підтримати ратифікацію цієї конвенції, бо вона є важливою. Адже без її ратифікації законопроекти, які ми попередньо проголосували в першому читанні, не працюватимуть, роботу сесійної зали, комітетів, профільних міністерств буде знівельовано.

Я бачу, ϵ бажаючі виступити від Радикальної партії, групи «Партія «Відродження». Потім представник робочої групи пані Луценко все підсуму ϵ .

Прошу «Опозиційний блок» тим часом порадитись на рахунок підтримки. Буде неправильно, якщо ми зараз не підтримаємо третій законопроект з такого важливого блоку питань.

Пане Яценко, будь ласка, вам слово. Потім – пан Мосійчук. Начебто, це вже всі бажаючі виступити.

ЯЦЕНКО А.В. Уважаемые коллеги, давайте будем последовательными. Мы уже приняли в первом чтении два законопроекта, из текстов которых исключили все, что связано со словом «гендер». Поэтому ничего страшного, если мы эту конвенцию ратифицируем сейчас.

Более того, была ссылка коллеги Папиева, которого я очень уважаю, на католическую церковь. Но разве не католическая церковь в свое время создала инквизицию, крестовые походы и все остальное. Давайте будем цивилизованными людьми в XXI веке и поддержим данную ратификацию.

Спасибо большое.

ГОЛОВУЮЧА. Так, є бажаючий виступити від «Батьківщини». Зараз виступить пан Мосійчук від Радикальної партії, потім — Крулько від «Батьківщини». Будь ласка, по 1 хвилині.

МОСІЙЧУК І.В. Шановні колеги! Надзвичайно важливий момент і надзвичайно важливе розуміння щодо підтримки ратифікації Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами. Але, на жаль, в цій конвенції містяться норми, які є неприйнятними для українського суспільства, української духовності.

Тому фракція Радикальної партії пропонує відкласти розгляд цієї ратифікації, як ми це робили під час ратифікації інших міжнародних угод, і ті положення, які є неприйнятними для українського суспільства і української духовності, внести до відповідних застережень.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, домашнє насильство також є неприйнятним для української духовності, української родини. Погодьтесь з цим, будь ласка. Погодьтесь, що домашнє насильство є неприйнятним для нашої традиції, культури і духовності.

Іван Крулько. Будь ласка, 1 хвилина. Потім — 30 секунд на репліку Папієва.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, під час розгляду і прийняття двох попередніх законопроектів ми знайшли в цьому залі консенсус, вилучивши із проектів ті положення, які на сьогодні не сприймаються українським суспільством, не відповідають українським національним традиціям. Але, як на мене, цю конвенцію треба ратифіковувати, бо за духом вона є правильною. Хоча, прийнявши цю конвенцію, окремі її положення, ті самі поняття, які ми виключили з попередніх законопроектів, будуть введені в українське законодавство, але вже через формат конвенції.

Зважаючи на це, хотів би вам нагадати, як діяв парламент, коли нам підсовували ратифікацію Угоди про входження України до СНД. Тоді український парламент вчинив дуже мудро.

Будь ласка, дайте можливість завершити.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, дайте 30 секунд на завершення виступу.

КРУЛЬКО І.І. Парламент ратифікував Угоду про СНД, але з такими застереженнями, які, по суті, дозволили Україні уникнути повноправного членства в цій організації.

Тому я ще раз звертаюсь з проханням діяти відповідно до наших національних інтересів, українських національних традицій. Треба правильно виписати застереження до цієї конвенції. І це має бути не з голосу, а виписати саме в тілі законопроекту про ратифікацію Стамбульської конвенції. Після цього, об'єднавши весь зал, ратифікуємо цю дуже потрібну конвенцію, яка буде спрямована на те, щоб протидіяти насильству в сім'ї.

Позиція фракції «Батьківщина» така: ми вважаємо, що конвенцію треба ратифікувати із застереженнями. Ми пропонуємо виписати ці застереження в уже прийнятих у першому читанні законопроектах, потім разом з ними ратифікувати і цю конвенцію. Будь ласка, прислухайтеся до цієї пропозиції. Давайте зробимо так, як цього вимагає закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, 30 секунд на репліку пану Папієву.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановна пані Ірино, я вдячний вам, що ви підтвердили правдивість моїх слів про те, що Польща, яка є членом Європейського Союзу, провела дуже широку дискусію щодо ратифікації цієї конвенції, і після ратифікувала її із застереженнями.

Зараз ви пропонуєте ратифікувати, а потім щось будемо робити. Хочу нагадати вам норму Конституції України про те, що міжнародні конвенції мають вищий статус, ніж національне законодавство.

Тому, шановні колеги, наша фракція підтримала законопроекти про протидію насильству, але за конвенцію без застережень ми голосувати не будемо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, зараз тут іде палка дискусія. Ще ϵ бажаючі виступити від фракцій, що насправді ϵ порушенням Регламенту.

Юрій Соловей від БПП. Будь ласка, 30 секунд, і переходимо до голосування.

СОЛОВЕЙ Ю.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №89, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Виборчий округ №89, Гуцульщина і Покуття. Шановні колеги! Я вважаю, що Україна завжди була колискою християнських цінностей. Це завжди відрізняло нашу державу. Ми повинні робити все, щоб зберегти цей унікальний український шлях. Так, з багатьма європейськими цінностями ми повинні погоджуватись, але не з тими, які руйнують основи християнства, в тому числі в нашій державі.

Я вважаю, що саме ті норми, які прописані в Стамбульській конвенції, руйнують українську ідентичність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, нагадую, ми обговорюємо ратифікацію конвенції Ради Європи.

Голова постійної делегації у Парламентській асамблеї Ради Європи Володимир Ар'єв просить слова. Будь ласка, 1 хвилина.

АР'ЄВ В.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (одномандатний виборчий округ №218, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»). Я вкладуся і в 30 секунд. Шановні колеги, ми зараз сперечаємося про релігійні мотиви чи про права людини? Почитайте цю конвенцію уважно. Це стосується лише прав людини. Україна, коли вступала до Ради Європи, брала на себе зобов'язання поступово ратифікувати всі конвенції Ради Європи.

Тому якщо ми зараз цього не зробимо, а будемо знову говорити про «скрєпи», то привіт від Путіна ми отримаємо прямо тут, у залі, він буде просто радіти від нашої позиції.

Пропоную підтримати цю ратифікацію, показати, що Україна ϵ європейською державою і викону ϵ свої зобов'язання.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги! Зараз я підсумую все, що прозвучало в залі. Як на мене, коли ми обговорюємо такі теми (зараз я виступаю не як головуюча, а як народний депутат, можу, взявши слово, і з трибуни виступити, але дозволю собі говорити з місця), ми як освічені люди XXI сторіччя і політики не маємо права змішувати дві сфери.

Перше. Міжнародна термінологія. Я ще раз хочу наголосити, що поняття «гендер» не має нічого спільного з тим, про що тут зараз намагаються нам розповісти. Це просто означає стать і рівність в усіх сферах. Гендерна рівність — це, в тому числі і право бути присутніми тут як чоловікам, так і жінкам і на рівних представляти українську політику.

Друге. Ця конвенція не має нічого спільного з застереженнями стосовно порушень традицій українських родин і таке інше. Ми говоримо зараз про боротьбу з домашнім насильством і про нашу роботу, проведену в цьому напрямі. Тут ми як цивілізована європейська держава маємо захищати права людини.

Ірина Луценко просила слова. Бачу підняті руки. Пані Ірино, підсумуйте, потім – профільне міністерство.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Луценко передає слово Крульку. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, я хотів би, щоб ми в цьому залі давали правильні меседжі. Фракція «Батьківщина» підтримує ратифікацію цієї конвенції, підтримує боротьбу з будь-якими проявами насильства в сім'ї. Але давайте подивимося на досвід країн, які ратифікували цю конвенцію. А досвід показує, що всі ті речі, які є небезпечними для національної ідентичності, нашої культури, традицій, потрібно чітко прописати в проекті закону про ратифікацію. З голосу вносити нічого не можна.

Тому в мене дуже чітка пропозиція: нехай комітет тиждень попрацює над цими питаннями, чітко випише в законопроекті застереження до конвенції, після цього зал її ратифікує.

Водночас я хотів би звернути увагу на таке. Знаєте, яке застереження до цієї конвенції пропонує зробити уряд? Це дуже важливо послухати. Для України не буде застосовуватися норма пункту 2 статті 30 конвенції, якою передбачається виплата належної державної компенсації тим, хто постраждав від тілесних ушкоджень або порушення здоров'я настільки, наскільки шкода не покривається з інших джерел. Потрібно таке застереження? Ось тут я проти невиплачування компенсації людям, які постраждали від насильства. Тут держава мусить платити компенсацію.

Тому давайте направимо в комітет, з тим щоб це застереження виключити, а включити ті застереження, які дійсно потрібні для нашої національної ідентичності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, зараз будуть ще два виступи, потім переходимо до прийняття рішення. Тому прошу всіх заходити в зал. Через 2 хвилини відбудеться голосування.

Олег Ляшко. Будь ласка. Потім – Ірина Луценко.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Навряд чи хтось може запідозрити членів Радикальної партії в тому, що ми підтримуємо сексуальне насильство в сім'ї. Ми категорично проти сімейних знущань, проти приниження в сім'ї. Ми за те, щоб держава захищала сім'ю, наголошую, українську традиційну сім'ю. Коли ви говорите про ратифікацію конвенції, подивіться на сусідню Польщу. Вони ратифікували цю конвенцію із застереженнями, прийнятними для польського суспільства. Ми пропонуємо зробити те саме: ратифікувати

Стамбульську конвенцію із застереженнями, прийнятними виключно для українського суспільства, підтриманням моральних українських цінностей, української сім'ї, української церкви.

Нам тут один із головуючих дорікнула, що тут нам не храм і не молитовний дім. Храм у кожного має бути в душі. Щоб вірити в Господа Бога і розділяти традиційні українські сімейні цінності, необов'язково ходити в храм.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Луценко. Будь ласка, 1 хвилина.

ЛУЦЕНКО І.С. Шановні колеги! Почувши думку залу і розуміючи те, що ви готові підтримати, але з тими застереженнями, які вже прозвучали в залі, пропоную повернути цей законопроект в Комітет закордонних справ для напрацювання застережень, як це зробили інші країни, які ратифікували їх. Я бачу, зал готовий підтримати застереження, але нам треба знайти консолідовану позицію. Прошу підтримати мою пропозицію. Дякую всім за спільну роботу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, більше немає застережень? Я можу відразу ставити на голосування пропозицію, яку озвучили автори і яку підтримує комітет? Ганно, підтримуєте? Комітет підтримує.

Колеги, прошу всіх сконсолідуватись, щоб ми не дали поганого знаку нашим партнерам.

Отже, ставлю на голосування пропозицію про направлення проекту Закону «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами» (№0119) до комітету на доопрацювання. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

(3a) - 249.

Рішення прийнято.

Це було компромісне рішення, думаю, правильне, яке демонструє готовність до прийняття рішень після консультацій.

Шановні колеги, зараз згідно з Регламентом у нас перерва на 30 хвилин. О 12.30 прошу всіх бути в сесійному залі для розгляду важливого законопроекту щодо підтримки українських телеканалів, які працювали в Криму, ініціатором якого є пан Чубаров.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час, відведений для перерви, вичерпаний. Прошу заходити в зал і приготуватися до продовження нашої роботи.

Шановні колеги, наступним в порядку денному стоїть до розгляду проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо програм підтримки телерадіокомпаній Автономної Республіки Крим та міста Севастополя» (№5333). Це питання, на якому наполягали і Чубаров, і кримські татари. Сподіваюсь, весь зал його підтримає.

Колеги, заходимо в зал, займаємо робочі місця.

У мене буде пропозиція розглянути дане питання за скороченою процедурою. Після його розгляду, перейдемо до розгляду блоку питань щодо інфраструктури, транспорту та дорожнього будівництва. Тому якщо не знайдемо голосів за скорочену процедуру, будемо розглядати за повною, відповідно розгляд питань щодо транспорту перенесеться орієнтовно на годину. Я бачу, всі члени транспортного комітету працюють активно в залі, щоб ми змогли проголосувати за скорочену процедуру.

Колеги, я не буду чекати 10-15 хвилин. Я поставлю на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою, і якщо не буде підтримано, перейдемо до розгляду за повною процедурою.

Євгеній Валерійович Капінус ϵ на місці? ϵ .

Отже, ставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту закону №5333 за скороченою процедурою. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

((3a)) - 87.

Мені правильно зазначають, що це бюджетне питання, яке потребує детального обговорення. Я ще раз поставлю, і якщо не буде голосів, перейдемо до розгляду цього питання за повною процедурою.

Колеги, я востаннє ставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроекту №5333 за скороченою процедурою. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

(3a) - 105.

Рішення не прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях.

«Блок Петра Порошенка» — 48, «Народний фронт» — 45, «Опозиційний блок» — 0, «Самопоміч» — 0, «Батьківщина» — 0, Радикальної партії — 1, «Партія «Відродження» — 0, «Воля народу» — 3.

Шановні колеги, я ж не стверджую, що в залі немає голосів. У залі є голоси. Я лише перевірив, хто проголосував «за».

Колеги, спокійно. Ми переходимо до розгляду законопроекту №5333 за повною процедурою.

Запрошую до доповіді заступника міністра фінансів Капінуса Євгенія Валерійовича. Будь ласка, у вас 10 хвилин на доповідь.

КАПІНУС Є.В. заступник міністра фінансів України — керівник апарату. Шановні народні депутати! Шановний Андрію Володимировичу! Хочу вашій увазі запропонувати проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо програм підтримки телерадіокомпаній Автономної Республіки Крим та міста Севастополя». Основою гуманітарної, соціальної та економічної політики держави Україна є захист і повноцінна реалізація національних, культурних, соціальних, політичних прав громадян України, в тому числі корінних народів та національних меншин. Тому питання інформаційного забезпечення кримських татар, які проживають сьогодні на території Автономної Республіки Крим, стає надзвичайно актуальним.

У зв'язку з цим пропонуємо розглянути можливість підтримки окремих телерадіокомпаній, які на сьогодні здійснюють транслювання на території Автономної Республіки Крим. Провідну роль у цій сфері відіграють недержавні телекомпанії, які функціонують на території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя і об'єктивно надають інформацію людям, котрі проживають на цій території.

На сьогодні Бюджетним кодексом України встановлено, що з Державного бюджету України здійснюються видатки лише на програми підтримки національних державних телекомпаній, суспільного телебачення і радіомовлення, преси і таке інше. У зв'язку з цим у законопроекті, представленому на ваш розгляд, передбачається норма щодо можливості державної підтримки телерадіокомпаній, які функціонували на території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, а саме: встановити, що Кабінет Міністрів України, як виняток з положень Бюджетного кодексу, може визначати в 2016 році напрями використання бюджетних коштів на зазначену мету. Зазначене

фінансування буде здійснюватися в рамках коштів, передбачених у Державному бюджеті на 2016 рік. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже вам.

Прошу провести запис на запитання до доповідача. Відводимо 3 хвилини.

Кривенко. Будь ласка.

КРИВЕНКО В.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Народний Рух України. Учора на засіданні комітету ми розглянули це питання і одностайно підтримали. Хочу нагади, що в Криму діяла дуже потужна крайова організація Народного Руху України, яка насамперед базувалася на співпраці з кримськотатарським населенням. У Верховній Раді всі ці роки ми мали фракцію, яка єдина не підтримала голосування щодо захоплення Криму в лютому 2014 року. Канал «АТК» завжди співпрацював і допомагав, чесно висвітлював правильні процеси в Криму, які тривали.

Тому прошу колег закликати всіх своїх колег повернутися до зали, щоб ми підтримали цей архіважливий законопроект, який дає правильний сигнал, у тому числі тим людям, які зараз, знаходячись на окупованій території, борються за Україну.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від «Народного фронту» слово має Логвинський. Будь ласка.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні друзі! Шановні колеги! Ми повинні розуміти, що це питання не підтримки телерадіокомпаній, а озброєння наших громадян під час війни, яка йде не лише на сході і не лише шляхом збройних конфліктів, найстрашнішою зброєю — пропагандою. Ми повинні надати підтримку, озброїти наших громадян, наші телерадіокомпанії, щоб захистити інтереси нашої

країни, тих людей, які борються зараз в Криму з окупантом. Я вважаю, ми повинні ставитися до цього законопроекту так само, як до озброєння наших військ.

Прошу всіх проголосувати. Крим – це Україна! Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це питання чи виступ? Очевидно, більше виступ.

КАПІНУС Є.В. Якщо можна, я скажу два слова.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Євгенію.

КАПІНУС Є.В. Шановні народні депутати! Я хотів би наголосити, що на сьогодні надзвичайно важливим ϵ донесення інформації до громадян, які знаходяться на окупованій території. Тому підтримка таких телеканалів для того, щоб у них була можливість надавати достовірну інформацію, ϵ надзвичайно важливою.

Прошу проголосувати за цей законопроект і дати можливість отримувати людям достовірну інформацію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Останнє запитання поставить Одарченко від «Батьківщини». Будь ласка, Юрію Віталійовичу.

ОДАРЧЕНКО Ю.В., народний депутат України (одномандатний виборчий округ №183, Херсонська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина», Херсонщина. Уже декілька років Крим окупований. Сподіваюсь, що прийняття цього законопроекту допоможе сформувати додатково потужний інформаційний сигнал, який доходитиме до місцевого населення.

На жаль, на сьогодні практично там нічого не зроблено. І громадяни, які проживають, у тому числі на прикордонних територіях, в основному отримують сигнал, який іде з Російської Федерації. Скажіть, будь ласка, чи не є більш важливим те, щоб системно настроїти там роботу з точки зору адміністрації?

Ось наразі в Генічеську відбулась ситуація, коли Росія продавила свій інформаційний сигнал про те, що начебто вони будуть давати газ

у Крим з Російської Федерації. В основі цього сигналу лежить абсолютно чітка бездіяльність місцевої влади, яка за декілька років нічого не зробила, щоб цей газ був. Чи не важливіше просто...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Євгенію.

КАПІНУС Є.В. Вельмишановні народні депутати! Ми якраз і просимо підтримати цей законопроект для того, щоб налагодити роботу, підтримати ті канали, які проводять сьогодні інформування людей на цій території, і допомогти їм надавати цю інформацію у повній відповідності до тих потреб, які сьогодні має Україна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Колеги, я нагадую, що цей законопроект ми розглядаємо за повною процедурою. У нас будуть виступи представників фракцій, потім слово матимуть депутати. Я впевнений, кожен, хто має бажання виступити, виступить.

Наразі час, 3 хвилини, відведений на запитання, вичерпаний.

Євгенію Валерійовичу я вам дякую за доповідь. Прошу зайняти своє місце.

Запрошую до співдоповіді голову підкомітету Комітету з питань бюджету Іщейкіна Костянтина Євгеновича. Будь ласка, пане Костянтине.

ІЩЕЙКІН К.Є., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №148, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги і запрошені! Комітет з питань бюджету на своєму засіданні 16 листопада розглянув урядовий законопроект №5333.

Законопроектом пропонується врегулювати питання надання у 2016 році фінансової підтримки телерадіокомпаніям, які функціонували на території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя. Для цього у прикінцевих та перехідних положеннях Бюджетного кодексу пропонується надати відповідні повноваження уряду, як виняток із положень статті 87 кодексу.

За інформацією Міністерства фінансів прийняття законопроекту не вимагатиме додаткового виділення бюджетних коштів.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради висловило окремі зауваження та пропозиції, зокрема зазначило про відсутність фінансово-економічного обґрунтування.

Але, враховуючи вимоги чинного законодавства, та з огляду на мету підготовки законопроєкту, а також особливості діяльності телерадіокомпаній, які функціонували на території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, Комітет з питань бюджету пропонує уточнити пункт 1 законопроєкту, вказавши про надання цими телерадіокомпаніями саме інформаційних послуг.

3 огляду на вищезазначене, за наслідками розгляду комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти за основу та в цілому як закон проект закону №5333 з урахуванням пропозицій щодо уточнення викладу пункту 1 законопроекту, про що зазначено у листі-висновку комітету до даного законопроекту. Відповідно комітету разом з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради належить внести до законопроекту всі необхідні редакційні та техніко-юридичні уточнення. Прошу підтримати рішення комітету.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Пане Костянтине, залишайтеся на трибуні.

Прошу провести запис на запитання до доповідача. Відводимо 3 хвилини.

Бригинець Олександр Михайлович. Будь ласка.

БРИГИНЕЦЬ О.М., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! 2014 рік привів до катастрофи не лише всю країну, а й велику кількість телеканалів Донецької, Луганської областей і Криму. І якщо телеканали, які працювали в Донецькій, Луганській областях, досі втримались за допомогою місцевих органів влади, якоїсь реклами, вели і продовжують вести свою господарську діяльність, то телеканали Криму, на жаль, не можуть вести такої діяльності без допомоги держави.

Тому вкрай важливо сьогодні прийняти цей законопроект, щоб дати можливість кримським каналам доносити інформацію до жителів

Криму і не лише Криму, а й тих, які переїхали з Криму на інші території, але цікавляться ним.

Наша фракція голосуватиме «за». Закликаю всіх підтримати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це фактично не запитання, а виступ. Кодола Олександр Михайлович. Будь ласка.

КОДОЛА О.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ №209, Чернігівська область, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово колезі Миколі Княжицькому.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Дякую. Фракція «Народний фронт» підтримуватиме цей законопроект, як і всі ініціативи, які стосуються відновлення історичної справедливості відносно кримськотатарського народу, відновлення повної територіальної цілісності України та забезпечення всіх прав кримськотатарського народу. За права кримських татар, за свої права ми, українці, повинні боротися, тому що немає жодної іншої країни, яка підтримала б цей багатостраждальний народ, який протягом своєї довгої історії стільки настраждався від окупанта.

Якщо говорити про засоби масової інформації, мову передач, то в усіх законопроектах, які проходять зараз через наш комітет, чи то законопроект про підтримку кінематографу, чи то будь-які інші законопроекти, роль кримськотатарської мови особливо підкреслюється і виділяється як роль корінної мови для України.

Тому ми маємо підтримати законопроект про підтримку кримськотатарських медіа.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я розумію, це також виступ.

€ ще 1 хвилина на виступ.

Яценко Антон Володимирович. Будь ласка.

ЯЦЕНКО А.В. Шановні колеги! Мене дивує внесення такого законопроекту. Замість того, щоб ці кошти з державного бюджету використовувалися прямо чи на потреби армії, чи на медицину, чи на лікування хворих дітей, ми фактично хочемо спрямувати їх на субсидування якихось комерційних структур. Я розумію, можливо, це й треба, але все-таки доцільніше, мабуть, кинути ці кошти на щось інше.

Я впевнений, ми не будемо підтримувати цього. Дуже здивований, що Міністерство фінансів ініціює такі проекти. Дуже хотілося б дізнатися, яку суму планується на це виділити? Нехай виборці почують.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Костянтине, відповідайте.

ІЩЕЙКІН К.Є. Ще раз хотів би уточнити, що це не потребує додаткового фінансування. Сума, про яку йдеться, становить близько 30 мільйонів гривень. Тим паче, вона вже виділена, ми лише уточнюємо її спрямування.

Колеги, ще раз прошу всіх підтримати цей законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Час для запитань вичерпаний. Дякую вам, Костянтине Євгеновичу.

Зараз прошу провести запис на виступи від фракцій.

Від фракції «Народний фронт» до слова запрошується Сюмар Вікторія Петрівна. Будь ласка.

Від «Батьківщини» виступатимуть через три виступи відповідно до запису.

СЮМАР В.П. Я прошу вибачення, що мене записали як голову комітету. Дозвольте я все-таки скажу з приводу цього законопроекту.

Мене дуже здивував попередній промовець, не буду називати його прізвище, який у своєму виступі сказав: навіщо спрямовувати державні кошти на фінансування телеканалів. То я вам зараз поясню.

Ви всі зараз бідкаєтеся, кажете, що Крим втратили, шукаєте у тому винних. Але протягом 20 років ви все робили для того, щоб там

не було ні кримськотатарських, ні українських телеканалів, а було лише російське уявлення про те, якою ϵ дійсність. Крим втратили тому, що там повірили про «Правий сектор», який прийде туди різати все російськомовне населення. А про кримських татар, які завжди були реальними українцями, представниками України в Криму, Україна реально не дбала. Ми сьогодні маємо віддати шану тому народу, який сьогодні лишається на окупованій території Криму.

Сьогодні телеканал «АТР», який мовить в Києві, має борги, йому не хочуть безкоштовно давати ліцензію. Вдумайтеся! Телеканал дивляться представники кримськотатарського народу по супутнику, Інтернету, я це точно знаю. Ви, депутати, ходите на цей канал, розказуєте, що ми хочемо Крим повернути. Я не бачила жодного українського політика, який чесно зізнався б на телеканалі «АТР», що Україна не хоче повертати Крим. Усі кажуть: ми будемо повертати Крим, правда, не кажуть як.

Сьогодні керівники телеканалу розмірковують, чи не перебратися їм до Литви, бо литовці готові дати їм гроші на проведення політики для кримськотатарського народу, який сьогодні потерпає від окупації, а Україна таких коштів дати не готова. Як не соромно сьогодні недооцінювати ці речі і говорити про те, що ці кошти треба спрямовувати на щось інше!

Цей законопроект однозначно треба підтримувати, підтримувати кримських татар, забезпечувати інформаційну присутність України в Криму (Оплески).

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Вікторіє.

Від фракції «Батьківщина» народний депутат Одарченко. Прошу вас, шановний колего.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Безумовно, фінансування таких телеканалів треба підтримувати. Але мене трохи дивує методика вирішення цього питання. Ми, народні депутати, і нашим обов'язком є розподіл і спрямування державних коштів. Але сьогодні чомусь пропонується вирішити це питання не

шляхом змін до бюджету, а шляхом прийняття рішення щодо передачі повноважень Кабінету Міністрів у ручному режимі вирішувати ці питання, в тому числі і на наступний рік. Як на мене, це недоопрацювання бюджетного комітету. Тому що питання фінансування таких каналів треба було б вирішувати шляхом цільового виділення коштів на їхні потреби, а не робити так, щоб вони потім випрошували гроші в Кабінету Міністрів. Це неправильно. Ще раз кажу, це треба було б робити шляхом прийняття змін до бюджету. Це перше.

Друге. Безумовно, дуже важливим ϵ надання об'єктивної інформації для людей, які проживають на території Кримського півострову, на території Херсонської області, поряд з кордоном. Але найбільш важливою ϵ чітка ефективна робота місцевого керівництва, яка створювала б умови для того, щоб люди, які там живуть, розуміли, відчували, що влада сьогодні опікується ними.

Що нещодавно відбулося в Генічеську. Генічеськ — це район Херсонської області, який знаходиться поряд з Херсоном і не має достатньої кількості газу для того, щоб населення було забезпечено опаленням у зимовий період. Незважаючи на те, що ця проблема вже піднімалась два року тому, протягом цього періоду нічого не зроблено. Створені умови для провокацій, які сьогодні робить Російська Федерація, заявляючи про те, що вони, наче милостиню, дають Україні газ. Що в основі лежить? Абсолютна бездіяльність, нефаховість, непрофесійність усіх гілок влади.

Депутати Херсонської облради, народні депутати, які представляють Херсонщину, звернулись до представників уряду: Насалика — міністра енергетики, Зубка — віце-прем'єр-міністра — міністра регіонального розвитку, НАК «Нафтогаз України» з питанням про те, хто із них має опікуватися питанням постачання газу в Генічеськ, ніхто навіть не збирається піднімати цієї теми. Ми хочемо лише на словах казати людям, що все добре.

Хочу звернутись до представників провладної більшості: змусьте своїх міністрів розв'язувати ці проблеми на місцях, і не лише через канали, а справами доводити, що українська влада опікується тими, хто знаходиться поряд...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, 30 секунд.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Я наполягаю на тому, щоб Прем'єр-міністр України Гройсман негайно визначився, хто буде займатися питанням газопостачання. Має бути зроблено все для того, щоб провокації Російської Федерації були унеможливлені, а населення Генічеського району Херсонської області розуміло, що держава опікується їхніми інтересами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам.

Артур Герасимов, фракція «Блок Петра Порошенка», передає слово Рефату Чубарову. Будь ласка.

Потім від групи «Партія «Відродження» — Антон Яценко, а від представництва кримських татар просить слова Георгій Логвинський.

ЧУБАРОВ Р.А., член Комітету Верховної Ради з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Мені буде трохи важко виступати, бо я не буду нічого просити, а постараюся вам дещо пояснити. Протягом 23 років за суверенітет України реальний, фактичний і правовий ми, кримські татари, народ, який 50 років не мав своєї школи, мову якого було заборонено, мали 2,5 години телемовлення на тиждень, мали можливість дивитися і розмовляти своєю мовою на українських телеканалах. Ми тоді зібрали свої сили в Криму, запросили людей, створили один з найпотужніших телевізійних каналів Криму, перший перед окупацією. Але прийшли росіяни, захопили Крим. Ми всі разом не змогли захистити Крим. Але канал рік тримався. Телеканал «ATR» – це був єдиний канал, який на весь світ в режимі он-лайн демонстрував, як іде російська агресія. Жодного каналу там не було, бо вони забрали все. Тоді ми перевезли до Києва, розселили 60 людей (журналістів, операторів), які працюють на цьому каналі. Канал виходить в ефір щодня, він не зупиняв своєї роботи, але, на жаль, ми вже не можемо все покривати.

У минулому році в Державному бюджеті на 2016 рік були передбачені кошти на розселення, облаштування, раніше депортованих, кримських татар та осіб інших національностей. Дійсно, тоді треба було уряду дуже подумати, як записати цю статтю видатків, щоб ми

зараз не розглядали це питання. Але не змогли цього зробити, питання на рік зависло. Наразі уряд пропонує перерозподілити гроші, передбачені в бюджеті (35-36 мільйонів), спрямувати їх на покриття супутникового мовлення на Крим трьома мовами: українською, кримськотатарською і російською. Тобто ці гроші потрібні телевізійному каналу «АТR» на оренду виробничих приміщень у Києві, а не житла, на український контент для цього каналу.

Тому вирішуйте. Я знаю з якою уважністю слухають нас зараз там, у Криму. Тому що вони живуть цим каналом. Ми не можемо доставити туди ні ліки, ні підручники, ми не можемо допомогти тим людям. Давайте через телевізійний канал «ATR» дамо їм слово.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від фракції «Партія Відродження» слово має Антон Яценко. Потім від «Волі народу» – Олесь Довгий, і будемо голосувати.

ЯЦЕНКО А.В. Шановні колеги! Я розумію, що це Верховна Рада, де всі мають право висловлювати свою думку. Ми вважаємо, що сьогодні, на жаль, немає цілісної концепції інформаційної політики України щодо Криму. Наразі йдеться про перерозподіл 30 мільйонів гривень на конкретно взяту телекомпанію. За всієї поваги до попередніх промовців, вважаємо, що ці гроші можна було б використати значно корисніше.

На сьогодні ця телекомпанія не знаходиться в державній власності. Загальна українська концепція, якщо я не помиляюся, яку ми прийняли, — взагалі припинити фінансування будь-яких засобів масової інформації. Тому ми не можемо, на жаль, підтримати голосування щодо виділення 30 мільйонів гривень будь-якій приватній телекомпанії, навіть тій, про яку щойно казали. І тут немає нічого, як кажуть, ганебного. Гроші можна було б направити, ще раз кажу, на лікування, на допомогу переселенцям, на допомогу АТО — будь-куди.

Я не хочу, щоб мене тут робили ворогом преси, але вважаю, що неправильно зараз голосувати за цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам.

Шановні колеги, згідно з Регламентом всі депутатські групи мають право висловити з трибуни Верховної Ради свою позицію.

Зараз для виступу я надаю слово Олесю Довгому, група «Воля народу». Будь ласка.

Також у нас ϵ позафракційні депутати, які бажають виступити. Закликаю колег повернутися до сесійної зали. Буде дуже важливе голосування стосовно підтримки наших братів — кримських татар і їх телеканалу.

ДОВГИЙ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №102, Кіровоградська область, самовисуванець). Дякую за слово. Депутатська група «Воля народу». Шановна головуюча! Ми, безумовно, підтримаємо цей законопроект. Я взяв слово, щоб виступити більше щодо процедури прийняття законопроекту, а не щодо його суті. Якщо можна, я просив би спочатку провести сигнальне голосування, тому що явка в залі бажає кращого, щоб цей доцільний і правильний законопроект не був провалений через відсутність необхідної кількості депутатів у залі. Бажаю його прийняття, результативного голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Згідно з Регламентом немає такої норми. Тому я все-таки апелюватиму до колег, які зараз знаходяться в кулуарах, їдальні.

Учора була прийнята надзвичайно важлива резолюція ООН, яку ми обговорювали, щодо порушення прав людини в Криму. Ви знаєте, одне із ключових прав, які там порушуються, є право на свободу слова. Український парламент має зараз підтримати право кримчан на свободу слова і підтримати цей телеканал. Прошу всіх повернутися до сесійної зали.

Георгій Логвинський. Будь ласка. Потім – Борислав Береза.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Шановні друзі! Шановні телеглядачі! Ми повинні розуміти, що саме ми зараз розглядаємо. Ми розглядаємо дуже просте питання. А, взагалі, нам треба займатися поверненням наших територій? Чи повинна ця зала займатися питаннями внутрішньо переміщених осіб? Хто ті люди, які залишилися в Криму після анексії

Російською Федерацією? Вони зрадники чи, навпаки, – герої? Яким чином ми можемо їх підтримати?

Ви знаєте, вся Україна дуже уважно дивилася на електронні декларації. Багато з наших колег не хотіли її подавати, щось приховували. А мені немає, що приховувати. У графі «видатки» значиться фінансування забудови для внутрішньо переміщених осіб, бо їм немає де жити, юридичної підтримки людей, яких зараз захоплюють у Криму, надання допомоги іншим. Виникає запитання: чому ми, люди і громадяни повинні за власний кошт боротися за Україну, за Крим? Чи не соромно цьому залу, що ми залишили наших громадян? Ви знаєте, як зараз кримські татари, які знаходяться в Криму, ставляться до телеканалу «АТК»? Так, як колись, за часів Радянського Союзу, люди таємно слухали «Голос Америки». Адже за будь-яку інформацію, яка поширюється про те, що Крим — це Україна, є кримінальна відповідальність. Люди бояться інформувати, підтримувати Україну. Є такі, що навіть під загрозою затримання ідуть і захищають нас.

Питання дуже просте: чи вважаємо ми, що ці люди, наші герої, потребують підтримки, в тому числі інформаційної? Власне, підтримки заходів, спрямованих на захист цих громадян.

Тому я прошу проконтролювати, як будуть голосувати депутати, і прізвища тих депутатів, які зараз знаходяться в інших місцях, замість того, щоб підтримати наших громадян, які воюють за нас, опублікувати. Нехай Україна знає, хто є герої.

Millet! Vatan! Qirim! Перемога буде за нами! Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. До слова запрошується народний депутат Борислав Береза, позафракційний. Будь ласка.

БЕРЕЗА Б.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №213, м. Київ, самовисуванець). Шановні колеги! Дуже часто в ефірі лунають слова: «Крим — це Україна». Але, виключно промовляючи ці слова, ми не повернемо Крим додому. Ми ніколи не повернемо Крим, тому що треба не лише розмовляти, а й робити — фінансувати.

Коли ми кажемо: «Крим — це Україна», маємо на увазі люди Криму — це і ε Україна. Це ті люди, які хочуть мати контакт з материковою Україною, які очікують від нас допомоги. І ми не маємо права їх скривдити. Більше того, якщо ми не будемо мати якісь комунікації з Кримом, то за 2-3 покоління, а покоління — це, максимум, 5 років, все зміниться. Давайте не будемо обманювати себе.

Що робиться зараз для повернення Криму? Дуже мало. Але наразі це ми повинні зробити. Ми повинні профінансувати єдину телерадіокомпанію, яка інформує кримських татар та українців, які знаходяться зараз в окупованому Криму, повернути такими діями Крим в Україну.

А ще я хочу сказати тим, хто каже, що 30 мільйонів гривень хочуть роздеребанити. Я думаю, не тій людині, яка має прізвище «тендерна мафія», розповідати цьому залу про те, куди дівати гроші.

Я сподіваюсь, нам всім вистачить порозуміння проголосувати за це. Мені дуже соромно, що сьогодні, в четвер, у залі немає 226 голосів, ми це бачимо. Зараз в залі немає депутатів, які повинні голосувати за законопроекти, яких чекають українці. Зараз в залі буде іспит. Якщо це питання ми не зможемо проголосувати, тоді навіщо ми тут всі збираємось? Це бізнес-клуб чи Верховна Рада, яка повинна рятувати Україну?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, чим більше виступаємо, тим менше в залі залишається людей. Потихеньку всі виходять. Тому я більше не хочу, щоб ми порушували Регламент.

Я закликаю колег, які зараз знаходяться в кулуарах, спілкуються зі ЗМІ, в їдальні, повернутися до сесійної зали. Зараз ставитиметься на голосування проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо програм підтримки телерадіокомпаній Автономної Республіки Крим та міста Севастополя». Ідеться про підтримку права кримчан на свободу слова — ключове громадянське право.

Підняв руку пан Кишкар. Я з радістю вам дала б слово, але це вже не передбачено Регламентом. Від фракції БПП були виступаючі.

Шановні колеги, ми чекаємо поки до зали зайдуть колеги (Шум у залі). Колеги, Регламент не дає права на сигнальне голосування. Я не хочу... Я закликаю колег повертатись до сесійної зали.

Шановні колеги, повернувся в президію Голова Верховної Ради, і ми зараз будемо голосувати цей законопроект.

Звертаюсь до кримчан, всіх кримських татар: слідкуйте за тим, як голосується цей законопроект.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, переходимо до прийняття рішень. Прошу всіх зайняти свої робочі місця.

Колеги, якщо я поставлю на сигнальне, що воно дасть, поясніть мені. Якщо немає, тоді що, поясність мені. Немає механізму перенесення голосування, немає. Але є механізм зібрати всю свою групу, посадити в залі і голосувати. Є механізм всім зайти в зал і зайняти свої місця. Ви повинні його максимально використати: запросити всіх членів своєї групи в зал, щоб всі взяли участь у голосуванні. Це самий правильний шлях до прийняття рішення.

Колеги, будь ласка, не виходимо із залу, а, навпаки, заходимо.

Отже, ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття за основу та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо програм підтримки телерадіокомпаній Автономної Республіки Крим та міста Севастополя» (№5333). Прошу проголосувати. Будь ласка, підтримайте кримських татар, наших побратимів.

(3a) - 214.

Я поставлю ще раз, але нам треба дочекатись десятьох депутатів. Запросіть членів фракцій в зал.

Ні, обговорення завершено, іде процес прийняття рішення. Під час прийняття рішення обговорення немає.

Запросіть депутатів в зал. Я почекаю певний час, а ви запрошуйте депутатів в зал.

Колеги, прошу займати свої робочі місця.

Отже, ставлю на голосування пропозицію про повернення до голосування за проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного

кодексу України щодо програм підтримки та телерадіокомпаній Автономної Республіки Крим та міста Севастополя» (№5333). Прошу голосувати. Ми маємо підтримати кримських татар не лише на ефірах, а й своїм безпосереднім обов'язком — голосуванням.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 228$.

Повернулися.

Тепер ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо програм підтримки телерадіокомпаній Автономної Республіки Крим та міста Севастополя» (№5333). Прошу голосувати.

(3a) - 227.

Рішення прийнято.

Вітаємо пана Чубарова, вітаємо наших колег кримських татар.

Колеги, я хочу зробити повідомлення. Оскільки в залі мала кількість людей, ϵ прохання перенести включення блоку законопроектів до порядку денного сесії.

Переходимо до розгляду блоку питань про транспорт та дорожнє будівництво. Прошу всіх приготуватись до розгляду.

Дуже довго готувався і наш комітет, і міністерство, формуючи цей блок. Я дуже розраховую на згуртовану роботу.

Оголошується до розгляду проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про джерела фінансування дорожнього господарства України» щодо удосконалення механізму фінансування дорожньої галузі» (№4014а). Розгляд законопроекту в другому читанні не потребує голосування за певну процедуру.

Запрошую до доповіді голову Комітету з питань транспорту Дубневича Ярослава Васильовича. Будь ласка, пане Ярославе.

ДУБНЕВИЧ Я.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ №120, Львівська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня, шановний пане Голово, шановні народні депутати! Запропонований для розгляду проект Закону «Про внесення змін до Закону України

«Про джерела фінансування дорожнього господарства України» щодо удосконалення механізму фінансування дорожньої галузі» (№4014а) від 15.07.2016 року був прийнятий Верховною Радою 06.10.2016 року в першому читанні за основу, а також було прийнято рішення про його підготовку у скорочений строк.

Законопроектом передбачається створення Державного дорожнього фонду, що дозволить збільшити фінансування та значно покращити стан автомобільних доріг, забезпечити фінансовим ресурсом місцеві органи, яким у рамках реалізації реформи управління заплановано передати дороги місцевого значення, виділити кошти на забезпечення безпеки дорожнього руху та інфраструктури.

Під час підготовки законопроєкту до другого читання було подано 63 пропозиції, які внесені до порівняльної таблиці. За результатом розгляду отриманих пропозицій на засіданні Комітету з питань транспорту 02.11.2016 року було враховано повністю — 35, враховано частково — 5, враховано редакційно — 3, відхилено — 20.

В редакції законопроєкту, підготовленого до другого читання, збережено концепцію та ключові положення редакції, прийнятої у першому читанні. Змін зазнали положення щодо дати набрання чинності закону — з 1 січня 2018 року — з метою узгодження із проєктом Закону «Про Державний бюджет України на 2017 рік» (№5000) від 15.09.2016 року. У відповідні норми зарахування акцизів до Державного дорожнього фонду: у 2018 році — 50 відсотків, у 2019 році — 75 відсотків, у 2020 році — 100 відсотків.

Рішенням комітету з питань транспорту від 02.11.2016 року рекомендовано Верховній Раді України прийняти законопроєкт №4014а в другому читанні та в цілому.

Наголошую, що Президентом України Петром Порошенком цей законопроект визначений як невідкладний. Прошу підтримати прийняття законопроекту №4014а в другому читанні та в цілому.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо вам, шановний голово комітету.

Колеги, Регламентом не передбачена співдоповідь. Але міністр інфраструктури просить після обговорення підсумовуючого слово.

Я зараз прошу колег записатися на обговорення: два — за, два — проти (Шум у залі).

Шановні колеги, я перепрошую, це друге читання. Я перепрошую. Вибачте мене, будь ласка. Розглядаємо поправки.

Поправка 1 народного депутата Вадатурського. Не наполягає на її розгляді.

Поправка 2 народного депутата Вадатурського. Не наполягає.

Колеги, ви мені вибачте. Ми розглядали в першому читанні, тому я трохи не зорієнтувалася.

Поправка 13 народного депутата Левченка. Наполягає.

Будь ласка, увімкніть мікрофон Левченка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). «Свобода», виборчий округ №223, місто Київ. Ось тут зараз під дуже гарними словами намагаються проштовхнути законопроект, в якому вперше в українському законодавстві вводиться поняття «платні автомобільні дороги». Знаєте, у нас немає за що комуналку платити, малий/середній бізнес знищується, середнього класу майже не залишилося, соціальні стандарти погіршуються, то давайте ще податок на дороги зробимо. Я думаю, наступним кроком цієї влади буде оподаткування, як в середньовіччі: податок на вікна — скільки вікон, стільки й плати, потім податок на повітря і таке інше.

Знаєте, в умовах сьогоднішньої кризи, сьогоднішньої абсолютно жахливої соціально-економічної ситуації в країні абсолютно неприпустимо вводити в законодавство поняття «платні автомобільні дороги». Тому що закінчиться це тим, що ви побудуєте гарні платні дроги, по яких ви самі будете їздити і ще 5 відсотків населення, а решта людей будуть околицями, по ґрунтовках, їздити або взагалі не їздитимуть, тому що грошей на платні дороги у людей немає.

ГОЛОВУЮЧА. Дайте ще 10 секунд пану Левченку, щоб він не нервував.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Ну, знаєте, тут складно не нервувати, коли таке пропонується нашій знедоленій країні.

Тому моя поправка стосується виключення із законопроекту будь-яких згадувань щодо платних доріг. Це абсолютно неприпустимо в сьогоднішній Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Позиція зрозуміла.

Шановні колеги, ставлю поправку 13 шановного народного депутата Левченка на голосування. Прошу підтримати.

((3a)) - 81.

Пане Юрію, на жаль, вашу поправку не підтримано.

Поправка 17. Мені сказали, що її враховано. Ви хочете на підтвердження?

Поправка 21 народного депутата Гусака. Не наполягає.

Поправка 27 народного депутата Бондаря. Наполягає народний депутат? Не бачу його.

Поправка 28 Івченка. Наполягає.

Будь ласка, увімкніть мікрофон народного депутата Івченка.

ІВЧЕНКО В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Ми створюємо досить потужний механізм, для того щоб розв'язати дорожню проблему. Що я пропоную у своїй поправці? Я пропоную, щоб всі кошти (акциз, сплата зборів і таке інше) автоматично розподілялися до кожного району згідно протяжності доріг з твердим покриттям. Щоб райони не бігли в область, депутати не бігли в комітет, а щоб автоматично це відбувалося. Наприклад, є 300 кілометрів, кошти отримали на кожен кілометр, провели тендер і зробили дорогу. Це є децентралізація: до кожної громади, до кожного району.

Я прошу це підтримати, інакше — це не працюватиме, тому що знову в областях створюватимуть собі проекти, будуватимуть, узгоджуватимуть з Кабміном, і ми знову будемо перед людьми відповідати, коли і куди пішли кошти на дороги. Я пропоную: автоматично до кожного району.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, за наполяганням народного депутата Івченка я ставлю на голосування поправку 28 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 98$.

Не проходить ваша поправка.

Поправка 29 народного депутата Бондаря. Не наполягає.

Поправка 31 народного депутата Яценка. Не наполягає.

Поправка 41 народного депутата Вадатурського. Не наполягає.

Поправка 43 Народного депутата Солов'я. Наполягає.

Будь ласка, увімкніть мікрофон Солов'я.

СОЛОВЕЙ Ю.І. Шановні колеги! Звертаюся насамперед до всіх колег по парламенту з проханням підтримати цей історичний законопроект, норми якого регламентують на майбутнє і назавжди позицію держави у сфері державного будівництва.

Стосовно моєї правки. Вона носить, швидше, технічний характер. У статті 4 передбачається створення щорічних територіальних фондів на основі обласних, міських та селищних бюджетів. Але ми випустили бюджети територіальних громад.

Тому моя поправка стосується доповнення пункту щодо територіальних громад, які вже створені і також повинні мати можливість передбачати в своїх бюджетах відповідні територіальні дорожні фонди.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 43 народного депутата Солов'я для підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 98.$

На жаль, поправка не проходить.

Поправка 44 Солов'я. Ви наполягаєте?

Будь ласка, увімкніть мікрофон народного депутата.

СОЛОВЕЙ Ю.І. Шановні колеги! Ця поправка перекликається з попередньою, також стосується технічного моменту. У нас випадає норма щодо бюджетів територіальних громад.

Тому прошу колег все-таки підтримати і зафіксувати те, що й територіальні громади матимуть можливість утворювати у своїх бюджетах відповідні територіальні дорожні фонди, так як це ϵ в обласних, міських, селищних бюджетах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставлю на голосування поправку 44 народного депутата Солов'я для її підтримки. Прошу голосувати.

(3a) - 110.

Поправку не підтримано.

Поправка 45 народного депутата Солов'я. Не наполягає.

Поправка 46 народного депутата Солов'я. Наполягає.

Будь ласка, увімкніть мікрофон народного депутата.

СОЛОВЕЙ Ю.І. Шановні колеги, це важлива поправка. Я хотів би, щоб її голова комітету прокоментував. Можливо, її десь у тексті враховано.

Поправка стосується саме повноважень щодо визначення того органу, який визначатиме перелік доріг і суми, які виділятимуться на ремонт цих доріг. У своїй поправці я пропонував, щоб цим займались саме виконавчі органи влади, наприклад, обласні адміністрації або після їх реформування виконавчі комітети обласних адміністрацій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, 30 секунд голові комітету для коментаря.

ДУБНЕВИЧ Я.В. Це враховано в попередніх поправках, поданих групою народних депутатів, де про це ширше описується.

ГОЛОВУЮЧА. Соловей не наполягає на голосуванні своєї поправки. Проте пан Левченко, поправку 48 якого враховано частково, наполягає на її розгляді.

Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Насправді поправку щодо найважливішого – приватних доріг – не враховано. Я хотів би зараз звернутися до всіх

так званих опозиційних сил, які постійно розповідають про турботу за народ, про великі тарифи, про великі податки і таке інше. Дуже уважно думайте перед тим, як голосувати за цей законопроект. Тому що тут знову-таки запроваджується чергова приватність, держава скасовує свої функції.

Знаєте, у мене таке враження, що в нас у владі крадії, яким цікаво лише грабувати державу, а керувати державою, власне кажучи, врядувати, нецікаво. Усе передають приватникам: приватні судові виконавці, приватні адміністратори, тепер приватні дороги, скоро буде приватна поліція, правда, по суті, вона і так приватна вже, а то буде офіційно приватна, приватні суди. Для чого, взагалі, держава? А для того, щоб набивати кишені очільникам.

Тому я закликаю проголосувати за прийняття цієї поправки в цілому, виключити згадку про приватні дороги. А для тих, хто розповідає, що так ϵ в усьому світі, скажу, що насправді ϵ маса розвинених країн, які не мають приватних доріг.

ГОЛОВУЮЧА. Зрозуміла вашу позицію.

За наполяганням народного депутата Левченка ставиться на голосування пропозиція про підтримку поправки 48. Прошу підтримати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 97$.

Юрію, на жаль, вашу поправку не підтримано, тому її відхилено.

Поправка 49 народного депутата Вадатурського. Не наполягає.

Поправка 52 народного депутата Івченка. Наполягає.

Будь ласка, увімкніть мікрофон народного депутата Івченка.

ІВЧЕНКО В.Є. Шановні колеги! Є проблема того, що не робиться децентралізація в ручному управлінні, без автоматики будуть розподілятися кошти. А «Батьківщина» пропонувала, щоб кожен район вже на наступний рік знав, скільки в нього кілометрів доріг і скільки він автоматично отримає коштів.

Є проблема щодо того, що не всі ті збори і не всі ті податки мають спрямовуватися до спеціального фонду. Наприклад, міста Черкаси, Канів, Кременчук, Миколаїв, Херсон стоять на річках. А чи знаєте ви, що частина акцизу іде на ремонт причалів, днопоглиблення, розвиток нашого водного транспорту? Ви сьогодні це акумулюєте для доріг. А де будемо брати кошти для інших? Розумієте?

Тому потрібно підходити системно і дивитися під час розподілу коштів, де треба їх закумулювати. Я про це кажу тому, що ми прописуємо в статті, що весь акциз буде. А чим ми баржі заправляємо? Дизелем. І цей весь акциз піде на дороги. Я не впевнений, що це вірне рішення. Це не стосується поправки 52, але ця проблема ε в цьому законопроекті.

ГОЛОВУЮЧА. Ви наполягаєте на голосуванні цієї поправки? Ні. Ви лише висловили свою позицію, так?

Поправка 53 народного депутата Вадатурського. Не наполягає.

Поправка 54 народного депутата Гусака. Наполягає.

Будь ласка, увімкніть мікрофон народного депутата Гусака.

ГУСАК В.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги! Шановна головуюча! Шановні українці! Коли ми економимо на дорогах, втрачаємо в інших місцях, і, головне, втрачаємо українців. В Україні на дорогах на зареєстрований автомобіль гине в п'ять разів більше людей, ніж у країнах ЄС! Україна і українці заслуговують якісних і безпечних доріг.

Ми підтримуватимемо цей законопроект. Чим скоріше ми почнемо відновлювати наші дороги, тим краще для всіх. Прийняття цієї поправки дасть можливість спрямувати трохи більше грошей на наші дороги вже наступного року. Прошу поставити її на голосування і підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Зрозуміла вашу позицію.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 54 народного депутата пана Гусака для підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 96.$

Поправку відхилено.

Поправка 55 народного депутата Івченка. Не наполягає.

Поправка 58 народного депутата Івченка. Не наполягає.

Поправка 59 народного депутата Гусака. Не наполягає.

Шановні колеги, повернувся до зали наш шановний Голова Верховної Ради. Ми зараз будемо переходити до голосування. Я прошу депутатів повернутися до сесійної зали.

Було прохання профільного міністра пана Омеляна підсумувати зараз наше обговорення щодо розгляду цього законопроекту в другому читанні. За Регламентом він має право висловитися.

Шановний пане Юрію, я дуже хочу, щоб народні депутати зібралися до сесійної зали. Бо відповідно до Регламенту вони мають тут знаходитися і голосувати.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, прошу заходити в зал. Через 1 хвилину ми перейдемо до прийняття рішення.

Пане Омелян, будь ласка, у вас 1 хвилина.

ОМЕЛЯН В.В., міністр інфраструктури України. Дякую, пане Голово. Вельмишановні народні депутати! Насправді це історично вирішальна мить для українського парламенту і для України. Ми можемо сьогодні своїми руками створити стабільний інструмент для відновлення українських доріг, для того щоб 90 відсотків із 170 тисяч кілометрів, які ми маємо, були нормальними, якісними і безпечними для наших громадян. Якщо ми хочемо мати гарну економіку, повинні будувати дороги. Власне, цей фонд є джерелом постійного добробуту України.

Будь ласка, підтримайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Прошу всіх зайти в зал, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому проєкту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про джерела фінансування дорожнього господарства України» щодо удосконалення механізму фінансування дорожньої галузі» (№4014а). Прошу проголосувати. Це результат довгої роботи і міністерства, і комітету. Голосуємо!

(3a) - 248.

Закон прийнятий.

Вітаю комітет і міністерство.

70

Переходимо до розгляду наступного питання.

Пропонується до розгляду проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо удосконалення механізму фінансування дорожньої галузі» (№4015а). Друге читання.

Запрошую до доповіді голову підкомітету Комітету з питань бюджету Іщейкіна Костянтина Євгеновича. Будь ласка, пане Костянтине.

ІЩЕЙКІН К.Є. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги і гості! Комітет з питань бюджету підготував законопроект №4015а до другого читання. До законопроекту надійшло 65 пропозицій, із яких враховано — 41, у тому числі 5 — в іншій редакції і 9 — частково. Усі пропозиції опрацьовувалися разом з Мінфіном, Мінінфраструктури, «Укравтодором» та узгоджені з остаточною редакцією законопроекту №4014а.

За підсумками доопрацювання запропонованого законопроекту в його остаточній редакції пропонується таке.

Перше. Для недопущення розбалансування показників загального фонду державного бюджету відтермінувати набрання чинності відповідного закону на один рік, до 2018 року, та передбачити перехідний період щодо наповнення дорожнього фонду, встановивши, що відповідний акцизний податок та ввізне мито зараховуватиметься до спеціального фонду державного бюджету: у 2018 році — у розмірі 50 відсотків, у 2019 — 75 відсотків, з 2020 — 100 відсотків.

Друге. Уточнити пропорції розподілу коштів дорожнього фонду за напрямами, передбачивши 5 відсотків замість 3 коштів фонду на забезпечення безпеки дорожнього руху за рахунок зменшення з 62 до 60 відсотків коштів на розвиток доріг державного значення.

Третє. З метою забезпечення парламентського контролю за розподілом коштів фонду встановити, що перелік об'єктів будівництва, реконструкції та ремонту доріг державного значення затверджується урядом за погодженням з Комітетом з питань бюджету. Аналогічний перелік щодо доріг місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності, затверджується відповідною обласною, Київською міською держадміністраціями за погодженням з «Укравтодором» та Комітетом з питань бюджету.

Четверте. Передбачити можливість спрямування на будівництво, реконструкцію, ремонт та утримання вулиць і доріг комунальної

власності у населених пунктах не більше 20 відсотків обсягу відповідної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам.

За наслідками розгляду Комітет з питань бюджету ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти в другому читанні та в цілому як закон законопроект №4015а в редакції, запропонованій комітетом, викладені у порівняльній таблиці. Прошу підтримати рішення комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Залишайтесь на трибуні.

Розглядаємо поправки.

Поправка 3 Вадатурського. Не наполягає.

Поправка 4 Вадатурського. Не наполягає.

Поправка 5 Левченка. Наполягає.

Будь ласка, увімкніть мікрофон народного депутата Левченка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Дякую. Моя поправка знову-таки стосується приватних доріг. Але я хочу під стенограму сказати, що попереднє голосування було протягнуто завдяки голосам Партії регіонів — понад 40 депутатів. До речі, нехай деякі прогресивні міністри задумаються над тим, чому їхні законопроекти проходять завдяки голосам Партії регіонів. Було реальне кнопкодавство в «Опоблоці»: зараз тут знаходиться 13-15 депутатів, а вони дали 23 голоси. З приводу цього я звернувся до Голови Верховної Ради. Але, на превеликий жаль, Голова Верховної Ради відмовився поставити на переголосування.

Тому тепер, коли відбулося обговорення, кнопкодавство, я звертаюсь публічно з проханням переголосувати рішення щодо прийняття законопроекту №4014а, оскільки воно було прийнято абсолютно незаконно, з порушенням Конституції.

Щодо поправки, яка стосується приватних доріг. Ви хочете українців оподаткувати всіма можливими засобами? Совісті у вас немає! Вам люди дадуть відповідну оцінку через рік-два.

Вимагаю поставити мою поправку на голосування. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я поставлю на голосування. А зараз я прокоментую вищесказане.

По-перше, звернення до мене було тоді, коли ми вже перейшли до розгляду наступного питання порядку денного.

По-друге, я прошу мені вказувати на тих, хто голосував неперсонально, і я, як завжди, коли до мене звертаються з таким проханням, ставитиму на переголосування.

Зараз я ставлю на голосування поправку 5 народного депутата Левченка, яку комітет врахував частково, для її підтримки. Прошу голосувати.

(3a) - 102.

Рішення не прийнято.

Поправка 6 народного депутата Левченка. Не наполягає.

Поправка 7 народного депутата Гусака. Не наполягає.

Поправка 9 народного депутата Гусака. Не наполягає.

Поправка 12 народного депутата Бондаря. Не наполягає.

Поправка 15 народного депутата Бондаря. Не наполягає.

Поправка 20 народного депутата Левченка. Наполягає.

Будь ласка, увімкніть мікрофон Левченка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Дякую. Знову-таки моя поправка стосується приватних доріг.

Щодо кнопкодавства. Я конкретно сказав, хто кнопкодавив. Це «Опоблок». Їх у залі 15, а дали 23 голоси. Тобто багато хто із них кнопкодавив. У групі «Партія «Відродження» кнопкодавили, бо їх стільки немає, скільки вони дали голосів. На жаль, реакції на це немає. Бачимо вибіркові підходи. Дуже часто діюча коаліція дуже дружить з Партією регіонів. Мабуть, їх пов'язують спільні інтереси проти українського народу.

Так само їх пов'язують спільні інтереси і з запровадженням приватних доріг, яке залишать 90 відсотків українського народу без своїх авто. Бо ви створюєте музейні дороги — автобани, якими ви і ваші кортежі будуть чудово їздити, швиденько, без жодних проблем, а решта українців пересуватимуться на електричках або сільськими дорогами. Ось до чого ви рухаєтесь.

Вимагаю поставити мою поправку на голосування для її підтримки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Після голосування я дам слово для репліки.

А зараз я ставлю на голосування поправку 20 народного депутата Левченка. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 84$.

Рішення не прийнято.

Шурма. Будь ласка, ваша репліка.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). «Опозиційний блок». Шановні колеги! Сьогодні всі разом ми намагаємося згуртувати парламент навколо болючих питань. Це питання, які стосуються і насильства в сім'ї (голосували всі фракції без виключення), і дорожнього господарства. Якщо хтось вбачає якусь фальсифікацію, будь ласка, зафіксуйте й озвучте. А якщо хтось наївся мухоморів і в нього «галюни», нехай не ходить в сесійний зал.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я прошу не використовувати образливої лексики в сесійній залі Верховної Ради України.

Поправка 23 Вадатурського. Не наполягає.

Поправка 24 Вадатурського. Не наполягає.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Поправка 17.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яка поправка? 17? Ну, тут ϵ автори поправки: Іщейкін, Дубневич, Горбунов, Амельченко. Ну, добре.

Будь ласка, увімкніть мікрофон Євтушка.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ №156, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Пане Голово, я вам дякую за те, що ви надали мені слово. Хочу сказати про дуже дивну позицію Міністерства фінансів з приводу таких законопроектів. Працюючи над цим законопроектом в різних робочих групах, ми чітко передбачали терміни, і вони були зовсім не такі, які нині пропонуються до голосування, до 2020 року.

На наше велике переконання, ми чітко говорили, де взяти кошти: прибутки від корумпованого органу НАК «Нафтогаз України», там 20 мільярдів можна брати і направляти не лише на соціальні програми, а й на дороги; прибутки від бурштину, того самого, який осідає мільярдними потоками в кишенях корупціонерів; деофшоризація і таке інше. Тому дуже дивує позиція міністерства.

Пане Костянтине, хочу подякувати бюджетному комітету в цілому, який розглянув поправку щодо спрямування 5 відсотків на безпеку руху. На сьогодні протягом доби на дорозі гине 12 осіб!

ГОЛОВУЮЧИЙ. 10 секунд. Завершуйте.

ЄВТУШОК С.М. До цієї поправки також долучились: Ігор Васюник, Микола Кадикало, Віталій Корчик та інші народні депутати. Дякую за таку позицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Не наполягає. Поправка 27 народного депутата Солов'я. Наполягає. Будь ласка, увімкніть мікрофон пана Солов'я.

СОЛОВЕЙ Ю.І. Шановні колеги! Насамперед хочу подякувати за прийняття законопроекту №4014а. Прийняття такого закону ϵ історичним для дорожньої галузі, оскільки його норми регламентують процес того, що кошти, закладені в ціні пального, яке купує український автомобіліст, цілеспрямовуватимуться на дороги і доходитимуть, що ϵ найважливішим, до низинного рівня.

Моя поправка стосується розширення можливостей формування територіального дорожнього фонду. Проектом закону передбачається механізм формування територіального дорожнього фонду лише за рахунок виключно субвенцій. Я пропоную ще й за рахунок інших додаткових джерел, які чітко визначені в цій поправці. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні?

Колеги, хто підтримує поправку 27 народного депутата Солов'я, яку комітет відхилив, прошу проголосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 98$.

Рішення не прийнято.

Поправку 22 враховано частково.

Народний депутат Левченко наполягає на її розгляді.

Будь ласка, увімкніть мікрофон Левченка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Дякую. Реагуючи на заяву Партії регіонів, я їм порадив би перед тим, як розповідати щось комусь, слідкувати за тим, які мухомори їсть родич Допи, відео щодо якого гуляє по всьому Інтернету. А то самі приходять в сесійну залу обколоті, накурені, а потім на когось кивають.

Звертаюсь до українського народу: шановний український народе, подивіться, будь ласка, хто сьогодні запроваджує платні дороги, через кого ви буквально завтра будете змушені платити, щоб проїхати кілька сотень кілометрів від одного обласного центру до іншого. На сьогодні це формальна коаліція, але яка де-факто має постійних партнерів — це Партія регіонів. БПП, «Народний фронт», Партія регіонів — оце ті люди, які вам сьогодні запроваджують платні дороги. Задумайтесь, люди добрі, перед наступними виборами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні своєї поправки?

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто підтримує поправку 22 народного депутата Левченка, яку комітетом враховано частково, прошу проголосувати. «За» – 68.

Рішення не прийнято.

Колеги, у нас залишилося буквально кілька поправок. Я прошу заходити в зал і приготуватися до прийняття рішення. Через 3 хвилини відбудеться прийняття рішення.

Поправка 28 Бондаря. Не наполягає.

Поправка 39 Гусака. Не наполягає.

Поправка 43 Гусака. Не наполягає.

Поправка 48 Солов'я. Не наполягає.

Поправка 50 Яценка. Не наполягає.

Поправка 52 Гусака. Не наполягає.

Поправка 57 Івченка. Не наполягає. Наполягає?

Будь ласка, увімкніть мікрофон Івченка.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Які є ще проблеми саме в цьому законопроєкті? Наприклад, напрями використання коштів дорожнього фонду не спрямовуються на цілі, пов'язані безпосередньо з ремонтом і поліпшенням стану доріг. Вони можуть спрямовуватися на переклад договорів, інвестиційних пропозицій з іноземної мови на українську, на проведення інвестиційних міжнародних заходів під час проведення інвестиційних проектів, презентацій і таке інше. Давайте уберемо всі ці непотрібні речі, куди будуть просто корупційно списуватись кошти, і будемо говорити про проведення ремонтних доріг. Це перше.

І друге. Я хотів би отримати відповідь від комітету на рахунок того, чому у 2018 році податок до спеціального фонду державного бюджету зараховується у розмірі 50 відсотків, а в 2020 — 100? Що має відбутись за два роки, щоб ми на 50 відсотків збільшили наповнення саме спеціального фонду...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, ще 10 секунд. Завершуйте.

ІВЧЕНКО В.Є. У моїй поправці 57 йдеться про те, щоб у 2017 році — 75 відсотків, а потім збільшувати кожного року на 5 відсотків, тобто 80, 85 і так далі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні?

Отже, хто підтримує поправку 57 народного депутата Івченка, яку комітет відхилив, прошу проголосувати.

((3a)) - 78.

Рішення не прийнято.

Я вам дам заключне слово.

Поправка 59 Гусака. Не наполягає.

Поправка 60 Івченка. Не наполягає.

Поправка 61 Гусака. Не наполягає.

Таким чином, колеги, ми розглянули всі поправки.

Даю 1 хвилину для виступу голові комітету Іщейкіну Костянтину Євгеновичу.

Прошу всіх запросити в зал. Через хвилину відбудеться прийняття рішення.

Пане Іщейкін, будь ласка, вам слово.

ІЩЕЙКІН К.Є. Дякую, Андрію Володимировичу. Шановні колеги! Я всім дякую за активну підтримку цього законопроєкту. Хочу звернути увагу всіх присутніх і колег, і українців на те, що питання платних доріг піднімалося і розглядалося на засіданні бюджетного комітету. Хочу запевнити, що для пересічних українців дороги були і залишатимуться безкоштовними. Ідеться про те, щоб брати плату з важковагових авто, в тому числі іноземних, щоб вони не руйнували українські дороги.

Тому ми даємо право Кабінету Міністрів визначати, які параметри і яка відповідно має бути плата.

Дякую за підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Переходимо до прийняття рішення.

Колеги, я продовжую засідання на 15 хвилин.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо удосконалення механізму фінансування дорожньої галузі» (№4015а). Прошу голосувати.

(3a) - 243.

Рішення прийнято (Шум у залі).

Залишаємось на місцях. Скажіть, хто кнопкодавив?

Колеги, увага! Є інформація... Залишайтеся на місцях. Я поставлю на переголосування (Шум у залі). Із залу надійшов сигнал, що відбуваються факти неперсонального голосування.

Тому я ще раз ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо удосконалення механізму фінансування дорожньої галузі» (№4015а). Прошу голосувати.

(3a) - 235.

Рішення прийнято. Закон прийнятий.

Колеги, хвилину уваги? Нам треба включити до порядку денного один із законопроектів, а саме №5319, який стосується фінансування пісенного конкурсу «Євробачення». Якщо буде підтримка залу, ми могли б розглянути це питання сьогодні. Колеги, це 30 секунд.

Хто підтримує пропозицію щодо включення до порядку денного сесії законопроєкту №5319 стосовно фінансування «Євробачення», прошу проголосувати. Ми після обіду могли б його розглянути.

(3a) - 191.

Рішення не прийнято.

Я бачу... (*Шум у залі*). Колеги, я можу зараз поставити 50 законопроектів. Тільки я попереджаю вас наперед, вони не матимуть жодного шансу.

Колеги згідно з Регламентом ранкове засідання Верховної Ради України оголошується закритим. О 16 годині ми продовжимо розгляд законопроектів щодо інфраструктури. Я дуже прошу всіх о 16 годині бути на робочих місцях для продовження нашої роботи.

ЗАЯВИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ ЩОДО ГОЛОСУВАННЯ

До Голови Верховної Ради України **ПАРУБІЯ А.В.** звернулися із заявами народні депутати України:

КИШКАР П.М. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»): «Прошу в результатах голосування щодо прийняття законопроекту Notities 5294 за основу врахувати мій голос «за»;

КРИВЕНКО В.М. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»): «Прошу в результатах голосування щодо прийняття законопроекту №5294 за основу врахувати мій голос «за».